បញ្ញត្តិជាបទដ្ឋានអប្បបរមា

សំរាប់

គ្រប់គ្រងអ្នកទោស

(វិន័យសំរាប់គ្រប់គ្រងអ្នកទោស)

The Standard Minimum Rules
for
the Treatment of Prisioners

"បញ្ញត្តិជាបទដ្ឋានអប្បបរមាសំរាប់គ្រប់គ្រងអ្នកទោស"

បានទទួលការយល់ព្រមឱ្យប្រើប្រាស់ពីក្រុមប្រឹក្សាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម នៃអង្គការសហប្រជាជាតិតាមសេចក្តីសំរេចលេខ 663C (XXIV) ចុះថ្ងៃទី ៣១ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៥៧ ហើយនិងសេចក្តីសំរេចលេខ 2076 (LXII) ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៧ ។

នេះគឺជាឯកសារសំខាន់មួយក្នុងបណ្តាឯកសារនានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្ស នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ដែលមានចំនងជើងហៅថា :

បទបញ្ញត្តិជាបទដ្ឋានអប្បបរមា
សំរាប់ការគ្រប់គ្រងអ្នកទោស

Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners

បានអនុម័តដោយសន្និបាត របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ លើកទីមួយស្តីពីការបង្ការបទឧក្រិដ្ឋ និងការប្រព្រឹត្តលើអ្នកទោស ដែលបានប្រារព្ធនៅឯទីក្រុងហ្សឺណែវក្នុងឆ្នាំ ១៩៥៥ ហើយនិងបានយល់ព្រមដោយក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម តាមសេចក្តីសំរេចលេខ ៦៦៣ (XXIV) ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៥៧ និងសេចក្តីសំរេចលេខ ២០៧៦ (LXII) ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៧ ។

Adopted by the first United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, held at Geneva in 1955, and approved by the Economic and Social Council by its resolutions 663 (XXIV) of 31 july 1957 and 2076 (LXII) of 13 May 1977

បទវិន័យ និងបទបញ្ញាចាំបាច់
សំរាប់គ្រប់គ្រងអ្នកទោស

កថាដើម

1. បទបញ្ញាខាងក្រោមនេះ ពុំមែនជាការរៀបរាប់ពិស្តារ（យ៉ាងសព្វគ្រប់）អំពីគំរូនៃរបៀបគ្រប់គ្រងនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងទេ ។ ដោយយោងទៅលើការស្របគំនិតគ្នាជាទូទៅ និងដោយយកគំនិតសំខាន់ៗនៃរបៀប（ប្រព័ន្ធ）គ្រប់គ្រងទំលំទូលាយដែលគេប្រើសព្វថ្ងៃនេះមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន បទបញ្ញាខាងក្រោមនេះ គ្រាន់តែជាការរៀបរាប់ត្រួសៗអំពីរបៀបគ្រប់គ្រងជាទូទៅមួយ ដែលគេចាត់ទុកថាល្អគ្រប់គ្រាន់ទាំងគោលការណ៏ ទាំងការអនុវត្តក្នុងវិស័យថែទាំអ្នកទោស និងក្នុងវិស័យគ្រប់មន្ទីរឃុំឃាំង ។

2. ក្នុងពិភពលោកទាំងមូលនេះ ដោយសារមានលក្ខណៈខុសប្លែកពីគ្នាច្រើនលើសលប់ពេក ទាំងក្នុងវិស័យច្បាប់វិន័យ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច វិស័យសង្គមកិច្ច និងវិស័យភូមិសាស្ត្រផងនោះ គេជឿជាក់ថា គេមិនអាចយកបទបញ្ញាទាំងអស់នេះទៅប្រើនៅគ្រប់ទីកន្លែងបានគ្រប់ពេលវេលាទេ ។ បទបញ្ញាទាំងនេះ គ្រាន់តែជាឧបករណ៏សំរាប់ជំរុញឱ្យមានការខំប្រឹងខ្នះខ្នែងជាអចិន្ត្រៃយ៏ក្នុងការពុះពារយកជ័យជំនះ ទៅលើការលំបាកលំបិនសព្វបែបយ៉ាង ដែលគេតែងតែពើបប្រទះក្នុងពេលដែលគេ យកច្បាប់វិន័យទៅអនុវត្ត ព្រោះគេដឹងថា បទបញ្ញាទាំងឡាយខាងក្រោមនេះជាគោលសំខាន់ៗ និងយ៉ាងចាំបាច់បំផុតដែលអង្គការសហប្រជាជាតិបានទទួលស្គាល់ និងបានដាក់កំរិតអោយ ។

3. ម្យ៉ាងវិញទៀត បទបញ្ញាទាំងនេះ គ្រប់ដណ្តប់ទៅលើវិស័យមួយ ដែលគំនិតថ្មីៗ（ក្នុងការគ្រប់គ្រងអ្នកទោសនេះ）កំពុងតែរីកចំរើនជាលំដាប់ ។ មិនត្រូវគិតគោរពតាមបទបញ្ញាហើយឈប់គិតទៅដល់ការស្រាវជ្រាវពិសោធន៏ ឱ្យដឹងថាតើបទបញ្ញាទាំងនេះចុះសំរុងជាមួយគោលការណ៏នៃការថែទាំអ្នកទោសដែរឬទេ ឬបោះបង់ចោលនូវការិះរកមធ្យោបាយនានាសំរាប់ឆ្លើយតបទៅនិងគោលបំណងថ្មីៗទៀត ដែលអាចកើតចេញអំពីបទបញ្ញាទាំងមូលនេះ ។ ដើម្បីអោយទីបញ្ញាការអភិបាលពន្ធនាគារ（គុក）យល់ស្របនឹងអនុញ្ញាតអោយបង្កើត ឬបន្ថែមគំនិតថ្មីទៅលើបទបញ្ញានោះគេត្រូវតែ បញ្ជាក់បង្ហាញនូវហេតុផល ឬមូលហេតុអោយបានប្រាកដប្រជា ។

4.(១) ភាគីមួយនៃច្បាប់វិន័យនេះ ជាច្បាប់ទូទៅសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងមន្ទីរឃុំឃាំងទាំងមូល ។ ច្បាប់នេះអាចប្រើបានចំពោះអ្នកជាប់ទោសគ្រប់ប្រភេទ ទោសបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទស៊ីវិល អ្នកទោសដែលពុំទាន់បានទទួលការកាត់ទោសពីតុលាការ ឬអ្នកទោសដែលតុលាការកាត់ទោសហើយ ហើយនិងអ្នកមានទោសស្រាលៗដែលប្រព្រឹត្តអំពើដែលធ្វើអោយរំខានដល់សន្តិសុខសង្គម ឬអ្នកទោសដែលចៅក្រមដាក់បញ្ហាអោយកសាងខ្លួន ។

(២) ភាគីទីពីរ គឺជាច្បាប់វិន័យសំរាប់តែប្រើទៅលើប្រភេទពិសេស ដែលគេចែកចេញជាជំពូកផ្សេងៗគ្នា ។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយច្បាប់សំរាប់ជំពូក(ក) ដែលសំរាប់ប្រើចំពោះអ្នកទោសដែលតុលាការកាត់ទោសហើយ ក៏អាចយកទៅប្រើលើអ្នកទោសជំពូក ខ . គ និង ឃ បានដែរ កុំអោយតែមានទំនាស់ជាមួយនឹងច្បាប់សំរាប់គ្រប់គ្រងអ្នកទោសទាំងនេះ (ជំពូក ខ . គ . និង ឃ) ។ ការយកច្បាប់សំរាប់ក្រុមអ្នកទោសជំពូក (ក) ទៅប្រើចំពោះអ្នកទោសជំពូកឯទៀតត្រូវសំដៅទៅលើគោលបំណងសំរាប់ថែរក្សាការពារផលប្រយោជន៏ពួកទាំងនេះ ។

5.(១) ច្បាប់វិន័យទាំងនេះមិនមែនប្រាផ្ទាក់ដាក់ក៏រិត អោយយកទៅប្រើនៅមន្ទីរឃុំឃាំងក្មេងៗ ដូចជាមន្ទីរឃុំឃាំងឈ្មោះ (ប៊ិកស្តុល) ឬសាលាសំរាប់អប់រំកសាងខ្លួនពួកក្មេងៗនោះទេ ។ ប៉ុន្តែតាមធម្មតា ច្បាប់វិន័យនៅក្នុងភាគទីមួយ មានគុណភាពល្អគ្រប់គ្រាន់អាចយកទៅប្រើបាននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងសំរាប់ពួកក្មេងៗនេះ ។

(២) ជំពូកអ្នកទោសក្មេងៗ គឺដៅទៅលើពួកអ្នកទោសក្មេងៗទាំងអស់ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការសំរាប់ក្មេងៗ ។ តាមទម្លាប់ ពួកក្មេងៗទាំងនេះ ពុំត្រូវកាត់ទោសដាក់គុកឡើយ ។

ជំពូកទី ១

ច្បាប់វិន័យសំរាប់ការអនុវត្តជាទូទៅ

គោលការណ៏ជាមូលដ្ឋាន

6.(១) បទបញ្ញត្តិដូចតទៅនេះ ត្រូវយកទៅអនុវត្តដោយមិនឱ្យមានលំអៀងឡើយ ។ មិនត្រូវឱ្យមានការប្រកាន់ពូជសាសន៏ ពណ៌សំបុរ ភេទ ភាសា សាសនា មតិនយោបាយ ឬមតិដទៃៗទៀត ដើមកំណើតជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ ស្ថានភាពកំនើត ឬស្ថានភាពដទៃៗទៀតឡើយ ។

(២) ម្យ៉ាងវិញទៀត ជាការចាំបាច់ត្រូវតែគោរពដល់ជំនឿសាសនា និងសីលធមិរបស់ក្រុម ដែលអ្នកទោសមាន

7.(១) នៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលយកមនុស្សទៅដាក់គុក ត្រូវតែមានបញ្ជីចុះឈ្មោះ ដោយមាន លេខទំព័រ ដែលក្នុងនោះអ្នកទោសម្នាក់ៗត្រូវបានទទួលនូវ :

ក. ពតិមានស្តីពីអត្តសញ្ញាណរបស់គាត់

ខ.ហេតុផលនានាសំរាប់ការជាប់ឃុំឃាំងរបស់គាត់ និងអាជ្ញាធរ

គ. ថ្ងៃ និងម៉ោងនៃការទទួល "ដាក់គុក" និងការដោះលែង "ចេញពីគុក" ។

(២) គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវជាប់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងដោយគ្មានលិខិតបញ្ជា "ដីកា" ឱ្យឃុំឃាំងត្រឹមត្រូវដែលសេចក្តី

លំអិតនៃលិខិតបញ្ជានោះត្រូវបានចុះ "កត់ត្រា" ក្នុងបញ្ជីច្បាស់លាស់ឡើយ ។

ការបែងចែកអ្នកទោសតាមជំពូក

8. ជំពូកអ្នកទោសខុសៗគ្នា ត្រូវឃុំក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ឬផ្នែកនៃមន្ទីរឃុំឃាំងដាច់ដោយឡែកៗពីគ្នាដោយយោងទៅតាមភេទ អាយុ ប្រវត្តិឧក្រិដ្ឋ ហេតុផលខាងផ្លូវច្បាប់សំរាប់ការឃុំខ្លួនរបស់គេ ព្រមទាំងសេចក្តីចាំបាច់នានា នៃការប្រព្រឹត្តចំពោះពួកគេ ។

ក. អ្នកទោសប្រុស និងអ្នកទោសស្រី ត្រូវដាក់ឃុំដាច់ដោយឡែក និងអោយបានឆ្ងាយពីគ្នាតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ ចំពោះមន្ទីរឃុំឃាំងដែលទទួលយកទាំងអ្នកទោសប្រុស និងអ្នកទោសស្រីនោះ បរិវេណសំរាប់ដាក់អ្នកទោសស្រីត្រូវតែនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នាដាច់ខាត ។

ខ. ពិរុទ្ធជន ត្រូវតែដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីទណ្ឌិត

គ. អ្នកជាប់គុកដោយសារជំពាក់បំណុលគេ និងជាប់ដោយសាររឿងស៊ីវិល "រដ្ឋប្បវេណី" ត្រូវដាក់អោយដាច់ឡែកពីអ្នកជាប់គុក ដោយសារហេតុផលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ។

ឃ. អ្នកទោសក្មេងៗ "យុវទោសករ" ត្រូវដាក់ឱ្យដាច់ឡែកពីអ្នកទោសពេញវ័យ ។

ទីកន្លែងអ្នកទោសស្នាក់នៅ

9. (១) ប្រសិនបើវិន័យចែងថា អ្នកទោសអាចមានបន្ទប់ដេកម្នាក់មួយរៀងៗខ្លួន អ្នកទោសម្នាក់ៗមានសិទ្ធិដេកក្នុងបន្ទប់មួយតែម្នាក់ឯងគត់ ។ ប៉ុន្តែ ដោយមូលហេតុពិសេសខ្លះ ដូចជាពេលខ្លះ មានអ្នកទោសច្រើនហួសចំណុះជាដើម អភិបាលប្រចាំពន្ធនាគារកណ្តាល មានភារកិច្ចចាំបាច់ត្រូវតែដោះស្រាយរកកន្លែងអោយអ្នកទោសថ្មីៗស្នាក់នៅ ។ ប្រសិនបើមានការប៉ះទង្គិចដល់បទវិន័យខាងលើនេះ បន្តិចបន្តួចក៏មិនជាការអ្វីដែរ ។ ប៉ុន្តែបើជៀសវាងបាន គួរកុំដាក់អ្នកទោសពីរនាក់ឱ្យនៅដេកក្នុងទ្រុង ឬបន្ទប់មួយជាមួយគ្នា ។

(២) ប្រសិនបើអ្នកទោសដេកក្នុងសាលធំៗជាមួយគ្នា គេត្រូវជ្រើសយកតែអ្នកទោសប្រភេទណាដែលអាចរស់នៅជាមួយគ្នាបាន ឱ្យនៅដេកក្នុងបន្ទប់ជាមួយគ្នា ហើយត្រូវអោយមានការត្រួត មើលឱ្យបានទៀងទាត់ជិតដល់នៅពេលយប់ៗ ។

10. គ្រប់កន្លែងស្នាក់នៅដែលប្រើសំរាប់ដាក់អ្នកទោស និងជាពិសេសកន្លែងដេកទាំងអស់ត្រូវ ស្របទៅតាមតំរូវការគ្រប់យ៉ាងខាងសុខភាព ពោលគឺយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើលក្ខណៈធាតុអាកាស និងជាពិសេសគឺត្រូវមានខ្យល់ដកដង្ហើមគ្រប់គ្រាន់ មានទំហំសមល្មម មានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់ កំដៅគ្រប់គ្រាន់ (សំរាប់រដូវរងារ) និងត្រូវមានបង្អួចទ្វារធំទូលាយសំរាប់ឱ្យខ្យល់បក់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ ។

11. នៅគ្រប់ទីកន្លែងណាដែលគេតម្រូវឱ្យអ្នកទោសនៅផង ហើយធ្វើការផង ត្រូវមានបែបផែនដូចខាងក្រោមនេះ

(ក) ត្រូវមានបង្អួចទូលំទូលាយ ដើម្បីអោយអ្នកទោសអាចធ្វើការ ឬអានសៀវភៅបានដោយពន្លឺថ្ងៃ ហើយឱ្យ

មានច្រកចំហធំៗ ដើម្បីអោយខ្យល់បក់បានគ្រប់គ្រាន់ ទោះជាមាន ឬគ្មានកង្ហារបក់ខ្យល់ក៏ដោយ ។

(ខ) ភ្លើងអំពូល ឬភ្លើងអគ្គិសនី ត្រូវអោយមានគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវ ដើម្បីការពារកុំអោយខូចភ្នែកអ្នកទោស នៅពេលអានសៀវភៅ ឬនៅពេលធ្វើការ ។

12. បង្គន់ត្រូវអោយមានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់សេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកទោសគ្រប់ពេលវេលា ហើយត្រូវអោយមានការស្អាតបាតសមរម្យផងដែរ ។

13. ត្រូវមានបន្ទប់ទឹកគ្រប់គ្រាន់ ។ ប្រដាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងបន្ទប់ទឹកក៏ត្រូវមានឱ្យគ្រប់គ្រាន់ ។ ត្រូវឱ្យមានទឹកត្រជាក់ ឬក្តៅ យោងទៅតាមធាតុអាកាសខាងក្រៅ (បើខែរងារ ត្រូវត្រូវមានទឹកក្តៅ) ត្រូវមានទឹកគ្រប់គ្រាន់សំរាប់សេចក្តីត្រូវការច្រើន ឬតិចរបស់អ្នកទោស ដោយយោងទៅតាមអនាម័យ ទូទៅប្រចាំរដូវកាល ឬតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ។

14. គ្រប់ផ្នែកនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ដែលសំរាប់ឱ្យអ្នកទោសប្រើប្រាស់ជានិច្ចជាកាល ត្រូវថែទាំ សំអាតអោយបានត្រឹមត្រូវ និងយ៉ាងហ្មត់ចត់គ្រប់ពេលវេលា ។

អនាម័យប្រចាំកាយ

15. អ្នកទោសត្រូវរក្សារាងកាយអោយបានស្អាតបាត ។ ហេតុនេះ ពួកគេត្រូវតែបានផ្តល់នូវទឹកស្អាត ព្រមទាំងគ្រឿងបរិក្ខាប្រើប្រាស់ក្នុងបន្ទប់ទឹកផ្សេងៗ ដែលជាការចាំបាច់សំរាប់សុខភាព និងភាពស្អាត ។

16 . វិន័យចែងថា អ្នកទោសអាចថែរក្សាខ្លួនឱ្យមានសភាពសមរម្យជាមនុស្សដូចគេឯទៀត ។ ក្នុងន័យនេះ មន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវតែមានជាងកាត់សក់សំរាប់សេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកទោស ។ ត្រូវផ្តល់ប្រដាប់កោរពុកមាត់ឱ្យអ្នកទោសឱ្យបានទៀងទាត់ ។

ការស្លៀកពាក់ និងការដេក

17 .(១) រាល់អ្នកទោសណាដែលគេមិនអនុញ្ញាត្តឱ្យស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេទេ នោះពួកគេត្រូវតែបានគេផ្តល់ឱ្យនូវសំលៀកបំពាក់ណាមួយ ដែលសមស្របទៅនឹងធាតុអាកាស និងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីរក្សាគេឱ្យមានសុខភាពល្អ ។ សំលៀកបំពាក់នេះទៀត ក៏មិនត្រូវធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈ បន្ទាបបន្ថោក ឬក៏មើលងាយមើលថោកពីអ្នកដទៃឡើយ ។

(២) សំលៀកបំពាក់ទាំងអស់ ត្រូវតែឱ្យស្អាត ហើយឱ្យមានលក្ខណៈសមរម្យជានិច្ច ។ សំលៀកបំពាក់ទ្រនាប់ត្រូវផ្លាស់ប្តូរ និងបោកសំអាតឱ្យបានញឹកញាប់តាមការចាំបាច់ ដើម្បីរក្សាអនាម័យប្រចាំកាយ ។

(៣) តាមកាលៈទេសៈពិសេសខ្លះ នៅពេលណាគេយកអ្នកទោសចេញទៅក្រៅមន្ទីរឃុំឃាំងក្នុងគោលបំណងណាមួយដែលមានការអនុញ្ញាត្តិតាមច្បាប់ អ្នកទោសត្រូវតែបានអនុញ្ញាតអោយស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ ឬក៏សំលៀកបំពាក់ផ្សេងៗដែលពុំមានលក្ខណៈលេចធ្លោ ខុសគេខុសឯងពេក ។

18. ប្រសិនបើគេអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសស្លៀកពាក់ខោអាវផ្ទាល់ខ្លួននៅក្នុងគុក អាជ្ញាធរត្រូវធានាថា ខោអាវទាំង

នេះត្រូវរក្សាឱ្យស្អាតបាត ហើយមានគុណភាពល្អសមល្មមប្រើបានជានិច្ច ។ ចំណាត់ការបែបនេះត្រូវផ្ដើមធ្វើចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលអ្នកទោសចូលមកដល់មន្ទីរឃុំឃាំងម្លេះ ។

19 . យោងទៅតាមកំរិតរស់នៅ (សំរាប់អ្នកទោស) ប្រចាំតំបន់ ឬប្រចាំរដ្ឋទាំងមូល អ្នកទោសគ្រប់រូប១ ត្រូវតែមានគ្រែដេកម្នាក់មួយ ភួយ ខ្នើយ ហើយ និងកំរាលពូកដោយឡែកពីអ្នកទោសឯទៀត ហើយត្រូវឱ្យស្អាត ។ ត្រូវផ្លាស់ប្ដូរកំរាលស្រោមខ្នើយ និងភួយអោយបានញឹកញយ ដើម្បីរក្សាភាព ស្អាតបាត ។

ម្ហូបអាហារ

20.(១) អ្នកទោសគ្រប់រូប ត្រូវតែបានទទួលម្ហូបអាហារ ដែលផ្ដល់ឱ្យដោយរដ្ឋតាមពេលម៉ោងធម្មតា ។ ម្ហូបអាហារនោះ ត្រូវមានគុណភាព និងជីវជាតិអាហារគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសុខភាព និងកម្លាំងពលំ ដែលមានការដាំស្ល និងបំរើដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។

(២) ទឹកសំរាប់ផឹកត្រូវឱ្យមានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់នៅពេលណាអ្នកទោសត្រូវការ ។

ការហាត់ប្រាណ និងការលេងកីឡា

21.(១) អ្នកទោសគ្រប់រូប ដែលមិនបានចេញទៅធ្វើការនៅខាងក្រៅមន្ទីរឃុំឃាំងទេនោះ ត្រូវមានឱកាសហាត់ប្រាណ នៅក្នុងទីធ្លាស្រឡះយ៉ាងតិចមួយម៉ោងជារៀងរាល់ថ្ងៃ ប្រសិនបើធាតុអាកាសអនុញ្ញាត ។

(២) អ្នកទោសក្មេង១ "យុវទោសករ" និងអ្នកទោសដែលមានអាយុមិនចាស់ជរាពេក ហើយដែលនៅមានរាងកាយមាំមួនល្អ ត្រូវឱ្យមានការហ្វឹកហាត់ខាងកាយវប្បកម្ម និងខាងការកំសាន្ដ ផងនៅក្នុងពេលហាត់ប្រាណ ។ ក្នុងន័យនេះដែរមន្ទីរត្រូវតែផ្ដល់ទីកន្លែង តម្លើង និងផ្ដល់សំភារៈផ្សេង១ ។

ការព្យាបាលជំងឺ

22.(១) នៅគ្រប់មន្ទីរឃុំឃាំង យ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវមានមន្ត្រីពេទ្យពេញលក្ខណៈម្នាក់ ដែលជាអ្នកមានចំនេះខ្លះ១ ខាងចិត្តសាស្ត្រផង ។ សេវាកម្មសុខាភិបាលត្រូវរៀបចំឱ្យមានទំនាក់ទំនង យ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងរដ្ឋបាលសុខាភិបាលទូទៅរបស់សហគមន៍ ឬជាតិ ។ គេត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងសេវា កម្មចិត្តសាស្ត្រផងដែរ ដើម្បីធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និងព្យាបាលនូវបញ្ហាខុសប្រក្រតីនៃស្ថានភាព"ឬជំងឺ" ផ្លូវចិត្តតាមករណីសមរម្យ ។

(២) អ្នកទោសណាឈឺដែលត្រូវការព្យាបាលពីគ្រូពេទ្យជំនាញ ត្រូវតែបញ្ជូនទៅកាន់ស្ថាប័នជំនាញ ឬក៏ទៅមន្ទីរពេទ្យស៊ីវិល ។ នៅទីណាដែលមានមន្ទីរពេទ្យនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងទាំងឧបរកណ៍ប្រើប្រាស់ ទាំងថ្នាំសង្កូវ ត្រូវឱ្យបានសមរម្យ សំរាប់ថែរក្សា និងការព្យាបាលអ្នកទោសដែលឈឺ ហើយត្រូវមានបុគ្គលិកដែលមានការហ្វឹកហ្វឺនត្រឹមត្រូវក្នុងមុខវិជ្ជានេះ ។

(៣) ត្រូវតែមានពេទ្យធ្មេញ ដែលពេញលក្ខណៈម្នាក់ សំរាប់ថែរក្សាធ្មេញអោយអ្នកទោសគ្រប់១គ្នា ។

23.(១) នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់អ្នកទោសស្រី១ ត្រូវឱ្យមានការឧបត្ថម្ភពិសេសសំរាប់ការថែរក្សា និងព្យា

បាលខ្លួននៅពេលមុន និងក្រោយសំរាលកូន ។ ត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសបាន ចេញទៅកើតកូនក្រៅគុក ។ ប៉ុន្តែបើសិនជាមានកើតកូននៅក្នុងគុក មិនត្រូវចុះសំបុត្រកំណើតថា ទារក នោះកើតនៅក្នុងគុកទេ ។

(២) នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងណាដែលអនុញ្ញាតឱ្យម្ដាយបីបាច់ថែរក្សាកូនដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវឱ្យមានក្រុមអ្នកថែរក្សាទារក (ឬក្មេងៗ) សំរាប់កាលៈទេសៈណាដែលម្ដាយមិននៅ ។

24.គ្រូពេទ្យត្រូវពិនិត្យអ្នកទោសគ្រប់រូបឱ្យបានឆាប់បំផុត បន្ទាប់ពីទទួលយកអ្នកទោសមកឃុំឃាំង និងត្រូវពិនិត្យនៅពេលក្រោយៗទៀតតាមការចាំបាច់ ដើម្បីពិនិត្យរកមើលជម្ងឺផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្ត និងចាត់វិធានការចាំបាច់ដូចជាដាក់អ្នកទោសណាដែលគេសង្ស័យថា មានកើតជម្ងឺឆ្លង ឬមានលក្ខណៈឆ្លងឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីគេ ឬដើម្បីធ្វើការកត់សំគាល់អំពីលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ខាងផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្ត ដែលអាចធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ការកសាងខ្លួន និងដើម្បីកំណត់ទៅលើសមត្ថភាពរាងកាយរបស់អ្នកទោសសំរាប់អោយទៅធ្វើការ ។

25.(១) ភ្នាក់ងារសុខាភិបាល (ពេទ្យ) ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ថែរក្សាសុខភាពអ្នកទោសទាំង វិស័យផ្លូវចិត្ត និងផ្លូវកាយត្រូវពិនិត្យព្យាបាលជម្ងឺអ្នកទោសរាល់ៗថ្ងៃត្រូវជួបប្រាស្រ័យជាមួយអ្នកទោសទាំងឡាយណាដែលសំអាងថាខ្លួនមានជម្ងឺ ហើយត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ជាពិសេសចំពោះអ្នកជម្ងឺណា ដែលក្រសួងតម្រូវអោយ ។

(២) ភ្នាក់ងារពេទ្យត្រូវរាយការណ៍ជំរាបទៅលោកនាយកពន្ធនាគារភ្លាម កាលណាពេទ្យយល់ឃើញថា ការឃុំឃាំងក្នុងគុកតទៅទៀត ឬស្ថានភាពនៃការឃុំឃាំងបែបនេះ អាចធ្វើឱ្យខូចខាតដល់សុខភាពខាងផ្លូវកាយ ឬសុខភាពខាងផ្លូវចិត្តរបស់អ្នកទោសណាម្នាក់ ។

26.(១)ភ្នាក់ងារសុខាភិបាល (ពេទ្យ) មានភារកិច្ចពិនិត្យ និងឱ្យដំបូន្មានទៅចាងហ្វាងគុកឱ្យបានទៀងទាត់តាមកាលកំណត់អំពីប្រការទាំងឡាយខាងក្រោមនេះ :

(ក) ចំនួន និងគុណភាពអាហារ ការចំអិត និងការចែកម្ហូបអាហារឱ្យអ្នកទោស

(ខ) អនាម័យ និងការសំអាតមន្ទីរឃុំឃាំង អនាម័យ និងការសំអាតខ្លួនប្រាណនៃពួកអ្នកទោស ។

(គ) ការសំអាត ការផ្ដល់កំដៅការផ្ដល់ពន្លឺ ហើយ និងការធ្វើឱ្យមានខ្យល់អាកាសចេញចូលក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ។

(ឃ) ការប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជាដែលចែងអំពីការហាត់ប្រាណ និងការលេងកីឡា ប្រសិនបើនៅក្នុងគុកនេះគ្មានបុគ្គលិកបច្ចេកទេសទទួលបន្ទុកខាងសកម្មភាពទាំងពីរខាងលើទេ ។

២. នាយកមន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវពិនិត្យយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់នូវសេចក្ដីរាយការណ៍ ហើយនិងពាក្យណែនាំដែលលោកគ្រូពេទ្យបានធ្វើ ដោយយោងទៅតាមបញ្ញាក្នុងវគ្គ (២) នៃមាត្រា ២៥ ហើយនិងមាត្រា២៦ ។ ប្រសិនបើមានការស្របមតិគ្នា នាយកមន្ទីរត្រូវចាត់វិធានការធ្វើតាមពាក្យណែនាំទាំងនេះភ្លាម ។ ប្រសិនបើមិនស្របតាមពាក្យណែនាំនេះទេ ឬប្រសិនបើពាក្យណែនាំនេះមានទំហំ ការធំហួសពីសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន នាយកមន្ទីរត្រូវធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មួយភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ ហើយបញ្ជូនទៅអាជ្ញាធរថ្នាក់លើភ្លាម ។

វិន័យ និងទណ្ឌកម្ម

27. វិន័យ និងបទបញ្ជានៅក្នុងគុកត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ ។ ប៉ុន្តែពុំត្រូវឱ្យមានការហាមប្រាមច្រើនហួសអំពីការចាំបាច់ សំរាប់រក្សាសន្តិសុខក្នុងគុក ហើយ និងឱ្យប្រកបដោយជីវិតដ៏មានរបៀបរៀបរយល្អប្រពៃក្នុងសហគមន៍ ។

28.(១) ក្នុងសេវាកម្មរបស់មន្ទីរឃុំឃាំង មិនត្រូវជួលអ្នកទោសណាម្នាក់ឱ្យបំពេញមុខងារណាមួយ ក្នុងសមត្ថកិច្ចរក្សាបទវិន័យឡើយ ។

(២) បទវិន័យនេះ មិនត្រូវបង្អាក់ដល់កិច្ចដំណើរការល្អនៃប្រព័ន្ធនានាដែលផ្អែកលើការ គ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯងដែលស្ថិតនៅក្រោមសកម្មភាពសង្គម អប់រំ កីឡា ឬការទទួលខុសត្រូវណា មួយដែលគេបានប្រគល់ឱ្យទៅអ្នកទោសណាដែលចងក្រងជាក្រុម ជាពួក ដើម្បីគោលបំណងនៃការប្រព្រឹត្តនេះឡើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ។

29. ប្រការខាងក្រោមនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការសំរេចនៃច្បាប់រដ្ឋ ឬតាមបទបញ្ជានៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផ្នែកអភិបាល ។

(ក) ការប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទវិន័យ

(ខ) ប្រភេទ និងរយៈពេលនៃការដាក់ទណ្ឌកម្ម ប្រសិនបើមាន

(គ) អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចណាដែលមានភារៈដាក់ទណ្ឌកម្ម ។

30. (១) មិនត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកទោសឡើយ លើកលែងតែទណ្ឌកម្មដែលអនុលោមទៅតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃច្បាប់ និងបទវិន័យដូចថែងខាងលើ ។ ហើយមិនត្រូវទណ្ឌកម្មពីរដងទៅលើអ្នកទោសដែលប្រព្រឹត្តកំហុសតែម្តងឡើយ ។

(២) ពុំត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកទោសជាដាច់ខាត ប្រសិនបើគេពុំទាន់បានប្រាប់សាមីខ្លួនឱ្យដឹងច្បាស់អំពីកំហុសដែលគេចោទថាខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត និងមិនបានទុកលទ្ធភាពឱ្យបានសមរម្យសំរាប់សាមីខ្លួនធ្វើការការពារខ្លួន ។ អាជ្ញារមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើការពិនិត្យពិច្ច័យហេតុការណ៍នេះឱ្យបានសព្វគ្រប់ ។

(៣) នៅក្នុងករណីចាំបាច់ខ្លះ ត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសធ្វើការការពារខ្លួនតាមរយៈអ្នកបកប្រែភាសា (ពេលអ្នកទោសមិនចេះស្តាប់ និងចេះនិយាយភាសាដែលគេប្រើនៅសាលាជំរះក្តី ឬតុលាការ ។

31. ទណ្ឌកម្មលើរាងកាយ ទណ្ឌកម្មដោយដាក់ក្នុងគុកងងឹត និងទណ្ឌកម្មទាំងឡាយដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថោកនាំឱ្យបាត់បង់តម្លៃមនុស្ស ដែលប្រើជាទណ្ឌកម្មសំរាប់ការដែលប្រព្រឹត្តល្មើស និងបទវិន័យរបស់មន្ទីរឃុំឃាំង នោះត្រូវបានហាមឃាត់ជាដាច់ខាត ។

32. (១) ទណ្ឌកម្មដោយការដាក់ឃុំឃាំងក្នុងបន្ទប់ដាច់តែម្នាក់ឯង ឬទណ្ឌកម្មដោយកាត់បន្ថយអាហារត្រូវបានហាមមិនអោយធ្វើឡើយ ប្រសិនបើគ្រូពេទ្យមិនបានពិនិត្យអ្នកទោស ហើយបញ្ជាក់ជាលាយល័ក្ខអក្សរថា អ្នកទោសមានសុខភាពគ្រប់គ្រាន់អាចទទួលទណ្ឌកម្មបែបនេះទេនោះ ។

(២) បំរាមខាងលើ ក៏ហាមចំពោះទណ្ឌកម្មទាំងឡាយណាផ្សេងទៀត ដែលអាចនាំអោយប៉ះពាល់ដល់សុខភាព

ផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្តរបស់អ្នកទោស ។ គ្មានករណីណាមួយអាចឱ្យទណ្ឌកម្មនេះផ្ទុយ ឬប្រាសចាកពីគោលការណ៍ដែលមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ញត្តិទី ៣១ ដាច់ខាត ។

(៣) គ្រូពេទ្យត្រូវចុះពិនិត្យអ្នកទោសដែលត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មបែបនេះឱ្យបានរាល់ថ្ងៃ និងត្រូវផ្ដល់ដំបូន្មានដល់នាយកមន្ទីរឃុំឃាំង ប្រសិនបើគ្រូពេទ្យយល់ថា ការបញ្ឈប់ ឬការផ្លាស់ប្ដូរទណ្ឌកម្ម វាជាការចាំបាច់សំរាប់ហេតុផល សុខភាពផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្ត ។

គ្រឿងប្រដាប់សំរាប់ឃុំខ្លួនអ្នកទោស

33. ឧបករណ៍ទប់ទល់នឹងអ្នកទោស ដូចជា : ខ្នោះដៃ ច្រវាក់ ដែកឃ្នាប និងអាវធំ (គឺអាវធំម៉្យាងដែលរឹង កាលណាពាក់ឱ្យអ្នកទោសហើយ អ្នកទោសមិនអាចកំរើកខ្លួនបានឡើយ) មិនត្រូវប្រើប្រាស់ជាការដាក់ទណ្ឌកម្មឡើយ ។ លើសពីនេះទៀត ច្រវាក់ ឬដែកឃ្នាប មិនត្រូវប្រើប្រាស់ជាការទប់ទល់ឡើយ ។ ឧបករណ៍ទប់ទល់នឹងអ្នកទោសផ្សេងៗទៀតក៏មិនត្រូវប្រើឡើយលើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈដូចខាងក្រោម :

(ក) ប្រើការពារកុំអោយអ្នកទោសរត់ ក្នុងពេលបញ្ជូនអ្នកទោសពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត ហើយត្រូវដោះវិញភ្លាមនៅពេលណាអ្នកទោសនៅចំពោះមុខអាជ្ញាធរតុលាការ ឬរដ្ឋបាលណាមួយហើយនោះ ។

(ខ) ប្រើដើម្បីហេតុផលខាងពេទ្យ តាមការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ

(គ) ប្រើតាមបញ្ជារបស់នាយកមន្ទីរឃុំឃាំង ដើម្បីការពារកុំអោយអ្នកទោសនោះបង្ករបួសស្នាមដល់ខ្លួនឯង ឬដល់អ្នកដទៃ ឬដើម្បីការពារកុំអោយអ្នកទោសបង្កការខូចខាតដល់ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ ប្រសិនបើវិធីផ្សេងៗទៀតត្រូវបរាជ័យ ។ ក្នុងខណៈនោះដែរ នាយកមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវពិគ្រោះជាមួយគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់ ហើយរាយការណ៍ទៅជូនអាជ្ញាធររដ្ឋបាលថ្នាក់លើ ។

34. លំនាំ និងរបៀបបែបបទនៃការប្រើគ្រឿងប្រដាប់ទាំងនេះស្ថិតនៅក្រោមការសំរេចរបស់ អភិបាលកណ្ដាលនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ។ គ្រឿងប្រដាប់ទាំងនេះមិនត្រូវប្រើឱ្យហួសពីពេលដែលគេបានបញ្ជាឡើយ ។

ព័ត៌មានសំរាប់អ្នកទោស និងការតវ៉ាពីសំណាក់អ្នកទោស

35. (១) អ្នកទោសគ្រប់រូប ដែលទើបនឹងចូលមកដល់មន្ទីរឃុំឃាំងថ្មីៗ ត្រូវតែបានទទួលព័ត៌មានជាលាយល័ក្ខអក្សរស្ដីពីបទបញ្ជានានា ក្នុងការគ្រប់គ្រងទៅលើការប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោសតាម ជំពូកនីមួយៗរបស់អ្នកទោស តំរូវការខាងបទវិន័យរបស់មន្ទីរឃុំឃាំង របៀបសាកសួរព័ត៌មាន និងធ្វើពាក្យបណ្ដឹងដែលគេអនុញ្ញាត្តិ ព្រមទាំងប្រការដូចនេះផ្សេងៗទៀត ដែលជាការចាំបាច់ដើម្បីអ្នកទោសបានយល់ទាំងសិទ្ធិ ទាំងករណីយកិច្ចរបស់គេ និងដើម្បីឱ្យគេសម្របសម្រួលខ្លួនទៅនឹងជីវិតរស់នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ។

(២) ប្រសិនបើអ្នកទោសមិនចេះអក្សរទេ ព័ត៌មានទាំងឡាយដូចមានចែងខាងលើត្រូវ យកមកនិយាយពន្យល់ប្រាប់អ្នកទោសដោយផ្ទាល់មាត់ ។

36.(១) ជារៀងរាល់ថ្ងៃ " *លើកលែងតែថ្ងៃសៅរ៍ និងថ្ងៃអាទិត្យចេញ* " អ្នកទោសគ្រប់ៗរូប ត្រូវមានឱកាសធ្វើសំ

ណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងទៅនាយកមន្ទីរឃុំឃាំង ឬភ្នាក់ងារណាមួយដែលគេអនុញ្ញាត អោយធ្វើជាអ្នកតំណាងគាត់ ។

(២) ត្រូវផ្ដល់លទ្ធភាពឱ្យអ្នកទោសអាចធ្វើសំណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងទៅលោកអធិការក្នុងកំឡុងពេលដែលលោកអធិការចុះមកពិនិត្យមន្ទីរឃុំឃាំង ។ អ្នកទោសត្រូវមានឱកាសនិយាយទៅកាន់លោកអធិការ ឬភ្នាក់ងារអធិការកិច្ចផ្សេងទៀត ដោយគ្មាននាយកមន្ទីរឃុំឃាំង ឬបុគ្គលិកនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ដទៃណាមួយជិតឡើយ ។

(៣) អ្នកទោសគ្រប់រូបត្រូវតែបានការអនុញ្ញាតអោយធ្វើសំណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងទៅរដ្ឋបាលកណ្ដាលនៃមន្ទីរឃុំឃាំង អាជ្ញាធរតុលាការ ឬអាជ្ញាធរសមស្របដទៃៗទៀត តាមរយៈភ្នាក់ងារដែលក្រសួងបានអនុញ្ញាត ដោយគ្មានការពិនិត្យចាប់ពិរុទ្ធ សេចក្ដីនៃសំណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងនោះ ប៉ុន្តែធ្វើយ៉ាងណាអោយតែធ្វើទៅតាមបែបបទត្រឹមត្រូវ ។

(៤) រាល់សំណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងត្រូវតែបានដោះស្រាយ និងឆ្លើយតបភ្លាម ដោយគ្មានការពន្យាពេលឱ្យហួសហេតុឡើយប្រសិនបើសំណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងពុំបានបង្ហាញឱ្យឃើញជាក់ស្ដែងថា សំណើ ឬពាក្យបណ្ដឹងរឡិបរឡប់ ឬគ្មានហេតុផលច្បាស់លាស់ទេនោះ ។

ការទាក់ទងជាមួយអ្នកក្រៅ

37. អ្នកទោសត្រូវតែបានអនុញ្ញាតឱ្យទាក់ទងជាមួយគ្រួសារសាច់ញាតិ និងមិត្តភក្ដិដែលគេសន្មត់ថា ជាមនុស្សល្អតាមកាលកំណត់ជាទៀងទាត់ ទោះតាមរយៈសំបុត្រឆ្លើយឆ្លងក្ដី ឬតាមរយៈការមកសួរសុខទុក្ខដោយផ្ទាល់ក្ដី ។ ការទាក់ទងជាមួយគ្រួសារសាច់ញាតិ និងមិត្តភក្ដិនេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យជាចាំបាច់ ។

38.(១) អ្នកទោសដែលជាជនបរទេស ត្រូវតែបានអនុញ្ញាតតាមធ្យោបាយណាមួយដែលសមរម្យ ដើម្បីឱ្យទាក់ទងជាមួយអ្នកតំណាងទូត ឬកុងស៊ុលប្រចាំប្រទេសរបស់គេ ។

(២) ចំពោះអ្នកទោសជាជនបរទេស ដែលគ្មានអ្នកតំណាងទូត ឬកុងស៊ុលប្រចាំនៅក្នុងប្រទេស ដែលខ្លួនជាប់ឃុំឃាំងទេនោះ ឬក៏អ្នកទោសនោះជាជនភៀសខ្លួន ឬជាជនដែលគ្មានប្រទេសពិតប្រាកដ ត្រូវតែបានអនុញ្ញាតតាមមធ្យោបាយណាមួយដែលសមរម្យ ដើម្បីឱ្យទាក់ទងជាមួយអ្នកតំណាងទូតនៃប្រទេស ដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ ឬក៏ឱ្យទាក់ទងជាមួយអាជ្ញាធរជាតិ ឬអន្តរជាតិណាមួយដែលគេមានភារកិច្ចការពារអ្នកទោសទាំងនោះ ។

39. ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសបានទទួលដំណឹង ឬពត៌មានសំខាន់ៗយ៉ាងទៀងទាត់ទាន់ពេលវេលា ពោលគឺត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសអានកាសែត អានសៀវភៅ ឬអត្ថបទ ដែលមន្ទីរឃុំឃាំងចេញផ្សាយ ឬស្ដាប់ពត៌មានតាមវិទ្យុ ឬស្ដាប់តាមបាថកថា ឬសេចក្ដីថ្លែងការណ៍នានា ដែលរៀបចំឡើងដោយ មន្ទីរឃុំឃាំង និងមានការអនុញ្ញាតពីក្រុមអភិបាល

សៀវភៅអាន

40. គ្រប់មន្ទីរឃុំឃាំងទាំងអស់ត្រូវមានបណ្ណាល័យ សំរាប់សេចក្ដីត្រូវការរបស់អ្នកទោសគ្រប់ប្រភេទ ។ ត្រូវមានសៀវភៅច្រើនបរិបូណ៌ ទាំងសៀវភៅផ្នែកកំសាន្ដ និងសៀវភៅផ្នែកសិក្សា ហើយត្រូវណែនាំអ្នកទោសទាំងអស់អោយអានសៀវភៅអោយបានច្រើនបំផុត ។

សាសនា

41.(១) ប្រសិនបើនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងណាមួយ មានអ្នកទោសដែលគោរពសាសនាដូចគ្នា ច្រើនគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវតែងតាំងឱ្យមានតំណាងសាសនា ឬអាចារ្យម្នាក់សំរាប់សេចក្តីត្រូវការរបស់ពួកអ្នកទោសទាំងនេះ ។ អ្នកតំណាងសាសនា ឬអាចារ្យត្រូវអោយមានចំណេះគ្រប់គ្រាន់ក្នុងវិស័យសាសនានោះ ហើយត្រូវឱ្យមានការយល់ព្រមអំពីក្រុមអភិបាលគុកផង ។ ប្រសិនបើកាលៈទេសៈនៅមន្ទីរឃុំឃាំង អនុញ្ញាតឱ្យការគោរពសាសនាអាចប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងពេញលេញដូចអ្នកនៅក្រៅគុកដែរ ។

(២) ត្រូវអនុញ្ញាតអោយអាចារ្យ ឬតំណាងសាសនាធ្វើការណែនាំអ្នកទោស(ដែលគោរព សាសនាដូចគ្នា) ដើម្បីជួយប្រៀនប្រដៅអ្នកទោសតាមមាគ៌ាសាសនា ។ ការប្រៀនប្រដៅបែបនេះត្រូវធ្វើឡើងតាមពេលវេលាដ៏គួរសម ។

(៣) មិនត្រូវហាមឃាត់ ឬឃុំអ្នកទោសមិនឱ្យជួបអាចារ្យ ឬអ្នកតំណាងសាសនាឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើអ្នកទោសណាម្នាក់ពុំមានឆន្ទៈចង់ជួបអាចារ្យទេ នោះមិនត្រូវបង្ខំគេជាដាច់ខាត ពោលគឺត្រូវតែគោរពតាមឆន្ទៈអ្នកទោសជានិច្ច ។

42. បើអាចអនុវត្តទៅបាន អ្នកទោសគ្រប់រូបត្រូវតែបានអនុញ្ញាត ដើម្បីបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការនៃការជីវិតខាងផ្លូវសាសនារបស់គេតាមរយៈការចូលរួមក្នុងពិធីផ្សេងៗ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមាននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង និងអនុញ្ញាតឱ្យរក្សាទុកនូវឯកសារ ឬសៀវភៅនានាដែលស្តីពីការប្រៀនប្រដៅ និងការគោរពបូជាតាមមាគ៌ានៃនិកាយសាសនារបស់គេ ។

ការដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិប្រចាំកាយរបស់អ្នកទោស

43.(១) នៅពេលដែលអ្នកទោសចូលមកដល់មន្ទីរឃុំឃាំងភ្លាម ប្រាក់កាស គ្រឿងអលង្ការ សំលៀកបំពាក់ និងឥវ៉ាន់ផ្សេងៗទៀតរបស់អ្នកទោស ដែលតាមបទបញ្ជារបស់មន្ទីរឃុំឃាំងមិនអនុញ្ញាតឱ្យគេទុកប្រចាំកាយបាន ត្រូវដកហូតហើយរក្សាទុកនៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាពមួយ ។ ត្រូវឱ្យអ្នកទោស ដែលជាម្ចាស់ឥវ៉ាន់ចុះហត្ថលេខាលើបញ្ជីឥវ៉ាន់ដើម្បីទទួលដឹងឮ ។ ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់នានា ដើម្បីរក្សាទុកដាក់ឥវ៉ាន់ទាំងនោះឱ្យបានគង់វង់ ។

(២) ដល់ថ្ងៃដែលអ្នកទោសចេញពីមន្ទីរឃុំឃាំង ឥវ៉ាន់ និងប្រាក់កាស ត្រូវតែប្រគល់ឱ្យទៅម្ចាស់គេវិញទាំងអស់ លើកលែងតែប្រាក់កាសទាំងនោះកន្លងមកត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យចាយវាយអស់ ឬទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះត្រូវបានផ្ញើទៅក្រៅមន្ទីរឃុំឃាំង (*ផ្ញើទៅអោយគ្រួសារសាច់ញាតិ ឬមិត្តភក្តិ*) ឬក៏សំលៀកបំពាក់ខ្លះដែលគេយល់ឃើញថា ជាចាំបាច់ត្រូវតែកំទេចចោលដោយសារ ហេតុផលអនាម័យ ប្រចាំកាយ ។ អ្នកទោសត្រូវចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណដែលគេប្រគល់ឥវ៉ាន់ និងប្រាក់កាសមកឱ្យគេវិញ ។

(៣) ប្រាក់កាស ឬឥវ៉ាន់ទាំងឡាយ ដែលបានទទួលមកពីខាងក្រៅសំរាប់អ្នកទោស ត្រូវតែធ្វើដូចគ្នាទៅនឹងករណីខាងលើដែរ ។

(៤) ប្រសិនបើអ្នកទោសណាម្នាក់ មានថ្នាំសង្កូវជាប់មកជាមួយ គ្រូពេទ្យត្រូវសំរេចថាតើថ្នាំណាខ្លះដែលអាចអនុញ្ញាតអោយប្រើបាន ។

ការជូនព័ត៌មានអំពីសេចក្តីស្លាប់
ជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែង

44. កាលណាអ្នកទោសណាម្នាក់ស្លាប់ ឈឺធ្ងន់មានរបួសជាទម្ងន់ ឬក៏ត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរណាមួយ ដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺសរសៃប្រសាទនោះ នាយកមន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជាបន្ទាន់ទៅឱ្យប្រពន្ធ ឬប្តី ឬប្រសិនបើអ្នកទោសនៅលីវទេនោះ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាននេះទៅសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធបំផុតរបស់គេ និងក្នុងព្រឹត្តការណ៍ណាក៏ដោយ ត្រូវផ្តល់ពត៌មាននេះទៅមនុស្សណាម្នាក់ដែលអ្នកទោសបានជ្រើសរើសកាលពីពេលមុន ។

(២) អ្នកទោសត្រូវបានគេផ្តល់ព័ត៌មានភ្លាមៗ អំពីការស្លាប់ ឬមានជម្ងឺជាទម្ងន់នៃសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់គេ ។ ក្នុងករណីដែលសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធឈឺធ្ងន់មែនទែន នៅពេលណាកាលៈទេសៈ គួរតែបានអនុញ្ញាតឱ្យទៅជួបអ្នកជម្ងឺជាចុងក្រោយទោះអនុញ្ញាតឱ្យទៅដោយមានអ្នកយាមក្តី ឬទៅតែម្នាក់ឯងក្តី ។

(៣) អ្នកទោសគ្រប់រូប ត្រូវមានសិទ្ធិផ្តល់ព័ត៌មានទៅឱ្យគ្រួសារសាច់ញាតិរបស់គេបានដឹងភ្លាមៗ អំពីព័ត៌មានស្តីពីការជាប់ឃុំឃាំងរបស់គេ ឬការបញ្ជូនខ្លួនគេទៅមន្ទីរឃុំឃាំងណាមួយផ្សេងទៀត ។

ការដឹកនាំអ្នកទោស
(ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត)

45.(១) នៅពេលដឹកបញ្ជូនអ្នកទោសពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀតនោះ ធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យសាធារណជនឃើញច្រើនពេក ហើយវិធានការការពារសមស្របនានាត្រូវតែយកមកអនុវត្ត ដើម្បីការពារអ្នកទោសឱ្យផុតពីការត្មិះតេះដៀលការលេចមុខជាសាធារណៈទោះជាតាមទ្រង់ទ្រាយបែបណាក៏ដោយ ។

(២) ការដឹកនាំដោយប្រើយាន ឬតាមមធ្យោបាយណាដែលគ្មានពន្លឺ ឬគ្មានខ្យល់បក់ចេញ ចូលគ្រប់គ្រាន់ ឬតាមមធ្យោបាយណាដែលធ្វើឱ្យអ្នកទោសមានការលំបាកខាងផ្លូវកាយ ត្រូវតែហាមឃាត់ជាដាច់ខាត ។

(៣) ការចំណាយចំពោះការដឹកនាំនេះ ត្រូវនៅក្នុងបន្ទុករបស់អាជ្ញាធរនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ។ លក្ខណៈនៃការដឹកនាំត្រូវតែមានសមាសភាពដូចគ្នា ឬស្មើគ្នាចំពោះអ្នកទោសគ្រប់រូប ។

ភ្នាក់ងារប្រចាំមន្ទីរឃុំឃាំង

46.(១) រដ្ឋបាលគ្រប់គ្រងមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវផ្តល់បុគ្គលិកគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដែលបានមកពីការ ជ្រើសរើសយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត ព្រោះថាការគ្រប់គ្រងមន្ទីរឃុំឃាំងបានល្អត្រឹមត្រូវ វាពឹងផ្អែកទៅលើសេចក្តីសុច្ចរិត មនុស្សធម៌ សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ហើយ និងលក្ខណសម្បត្តិត្រូវនឹងការងាររបស់ពួកគេ ។

(២) រដ្ឋបាលគ្រប់គ្រងមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវរំលឹកដាស់តឿនសតិអារម្មណ៍ទាំងបុគ្គលិក និងសាធារណៈជន ឱ្យចាំជាប់ជានិច្ចថា ការងារនេះគឺជាសេវាកម្ម "ការងារបំរើ" សង្គមមួយដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុត ហើយក្នុងន័យនេះ រដ្ឋបាលគ្រប់គ្រងមន្ទីរឃុំឃាំង គួរតែប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយដ៏សមស្របទាំងអស់ដែលមាន ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណៈជន ។

(៣) ដើម្បីអោយបានជោគជ័យតាមប្រាថ្នា បុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំងនឹងត្រូវតែបានចាត់តាំងជាមន្ត្រីពន្ធនាគារធ្វើការ

ពេញម៉ោង និងមានឋានៈជាអ្នកបំរើក្រសួងស៊ីវិល ដែលមានការធានាក្នុងមុខតំណែង ដោយសំអាងទៅលើចរិយាល្អ សុខភាពរាងកាយមាំមួន និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការតែប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រាក់ខែត្រូវតែផ្ដល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទាក់ទាញនឹងរក្សាបាននូវបុរស និងស្ត្រី ដែលមានគុណសម្បត្តិ ។ ផលប្រយោជន៍ដែលបានទទួលពីការងារ និងលក្ខខណ្ឌនានានៃការបំរើការងារ ត្រូវតែឱ្យសមស្របទៅនឹងបុព្វហេតុពិតនៃការងារនេះ ។

47. (១) បុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវមានចំណេះ និងប្រាជ្ញាស្មារតីគ្រប់គ្រាន់បរិបូណ៌

(២) មុននឹងចូលកាន់តំណែងបុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវតែបានទទួលការហ្វឹកហ្វឺនអំពីកិច្ចការទូទៅ និងកិច្ចការជាក់លាក់មួយចំនួន និងត្រូវតែប្រឡងជាប់ទាំងវិញ្ញាសារទ្រឹស្ដី និងការអនុវត្ត ។

(៣) បន្ទាប់ពីចូលកាន់មុនតំណែង និងក្នុងពេលបំពេញការងារ បុគ្គលិកត្រូវតែរក្សា និងបង្កើនសមត្ថភាពចំណេះវិជ្ជា និងវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន តាមរយៈការចូលរួមក្នុងវគ្គហ្វឹកហ្វឺនបណ្ដើរធ្វើការបណ្ដើរ ដែលរៀបចំឱ្យមាននៅចន្លោះពេលបំពេញការងារ ។

48. សមាជិកនៃបុគ្គលិកទាំងអស់ ជានិច្ចជាកាលត្រូវដឹកនាំខ្លួនឱ្យមានចរិយាថ្លៃថ្នូរ និងបំពេញតាមភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដើម្បីធ្វើជាគំរូល្អដល់អ្នកទោសឱ្យទៅរកផ្លូវល្អ និងជាការធ្វើអោយអ្នកទោសមានការគោរពចំពោះបុគ្គលិកផង ។

49. (១) យោងតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ក្នុងចំណោមបុគ្គលិកមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវមានអ្នកឯកទេសគ្រប់គ្រាន់មួយចំនួន ដូចជាគ្រូពេទ្យវិកលចរិត "*គ្រូពេទ្យព្យាបាលមនុស្សឆ្កួត*" អ្នកចិត្តវិទ្យា បុគ្គលិកសង្គមកិច្ច គ្រូបង្រៀន និងគ្រូបង្ហាត់ខាងវិជ្ជាជីវៈជាដើម ។

(២) សេវាកម្មរបស់បុគ្គលិកសង្គមកិច្ច គ្រូបង្រៀន និងគ្រូបង្ហាត់ខាងវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវធានាឱ្យមានលក្ខណៈអចិន្ត្រៃយ៍ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងនេះក្ដី ក៏គ្មានការផាត់ចេញអ្នកធ្វើការដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬអ្នកធ្វើតែកន្លះថ្ងៃ "កន្លះពេល" ឡើយ ។

50.(១) នាយកមន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវតែជាមនុស្សដែលមានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ត្រូវ និងការងាររបស់គាត់ ពោលគឺត្រូវមានអត្តចរិតថ្លៃថ្នូរ មានសមត្ថភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង មានបទពិសោធន៍ និងការហ្វឹកហ្វឺនគ្រប់គ្រាន់ ។

(២) គាត់ "*នាយកមន្ទីរឃុំឃាំង*" ត្រូវបូជាពេលវេលារបស់គាត់ទាំងស្រុងជូនចំពោះ កាតព្វកិច្ចផ្លូវការរបស់គាត់ ហើយមិនត្រូវតែងតាំងជាបុគ្គលិកធ្វើការកន្លះថ្ងៃឡើយ ។

(៣) គាត់ត្រូវស្នាក់នៅក្នុងបរិវេណនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ឬក៏នៅម្ដុំជិតៗមន្ទីរឃុំឃាំងនោះ ។

(៤) កាលណាមានមន្ទីរឃុំឃាំងពីរ ឬច្រើនជាងពីរស្ថិតនៅក្រោមអំណាចគ្រប់គ្រងនាយកតែម្នាក់ នាយករូបនោះត្រូវទៅពិនិត្យមន្ទីរឃុំឃាំងទាំងនោះឱ្យបានញឹកញាប់ ។ ប៉ុន្តែ ត្រូវមានមន្ត្រីទទួលខុសត្រូវម្នាក់នៅប្រចាំការតាមមន្ទីរឃុំឃាំងនីមួយៗនោះ ។

51.(១) ទាំងនាយក ទាំងនាយករង និងបុគ្គលិកភាគច្រើននៃមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវតែចេះនិយាយភាសារបស់អ្នកទោសភាគច្រើន ឬក៏ភាសាណាមួយដែលអ្នកទោសភាគច្រើនអាចស្ដាប់យល់ ។

(២) នៅពេលចាំបាច់ ត្រូវប្រើប្រាស់អ្នកបកប្រែភាសា ។

52.(១) នៅមន្ទីរឃុំឃាំងណាមានបរិវេណទូលាយគ្រប់គ្រាន់ ដែលត្រូវការសេវាកម្មពេទ្យ ពេញម៉ោងម្នាក់ ឬច្រើននាក់នោះ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវឱ្យគ្រូពេទ្យម្នាក់ស្នាក់នៅក្នុងបរិវេណនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ឬនៅម្តុំជិតៗ មន្ទីរឃុំឃាំងនោះ ។

(២) មន្ទីរឃុំឃាំងដទៃៗខ្លះទៀត គ្រូពេទ្យត្រូវចុះពិនិត្យសុខភាពរៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយត្រូវនៅក្បែរៗមន្ទីរឃុំឃាំងនោះ ដើម្បីអាចទៅពិនិត្យអ្នកជំងឺក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងបានភ្លាមៗ នៅពេលណាមានការបន្ទាន់ ។

53.(១) ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងណាដែលដាក់អ្នកទោសប្រុសផង ស្រីផងនោះ ផ្នែកខាងអ្នកទោសស្រីត្រូវតែស្ថិតនៅក្រោមអាជ្ញាធរទទួលខុសត្រូវដាច់មុខដោយមន្ត្រីមន្ទីរឃុំឃាំងស្ត្រី ហើយជាអ្នកកាន់កូនសោរទាំងអស់ ដែលសំរាប់ប្រើនៅផ្នែកខាងស្ត្រី ។

(២) មិនត្រូវឱ្យមានបុគ្គលិកបុរសចូលទៅក្នុងកន្លែងដាក់អ្នកទោសស្ត្រីឡើយ ប្រសិនបើ មិនមានបុគ្គលិកស្ត្រីជូនទៅជាមួយទេនោះ ។

(៣) អ្នកទោសស្ត្រីៗត្រូវតែស្ថិតនៅក្រោមការថែរក្សា និងត្រួតពិនិត្យដោយបុគ្គលិកស្រីតែប៉ុណ្ណោះ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រការនេះមិនមែនបានសេចក្តីថា ត្រូវបដិសេធចំពោះបុគ្គលិកប្រុសទាំងអស់ មិនឱ្យចូលទៅបំពេញភារកិច្ចរបស់គេនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ឬកន្លែងដាក់អ្នកទោសស្រីៗឡើយ ជាពិសេស គ្រូពេទ្យ និងគ្រូបង្រៀន ។

54.(១) ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកទោស មន្ត្រីមន្ទីរឃុំឃាំងមិនប្រើកំលាំងឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីការពារខ្លួន ករណីអ្នកទោសរត់ចេញក្រៅ អ្នកទោសតដៃ ឬប្រឆាំងដោយប្រយោល ឬដោយផ្ទាល់ទៅនឹងបញ្ជាស្របតាមច្បាប់ ឬស្របតាមបទបញ្ជានានារបស់មន្ទីរឃុំឃាំង ។ មន្ត្រីមន្ទីរឃុំឃាំងណាដែលប្រើកំលាំងដើម្បីដោះទ័លនោះ ក៏មិនត្រូវប្រើឱ្យហួសពីកំរិតដ៏ចាំបាច់ឡើយ ហើយត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមៗទៅនាយកមន្ទីរឃុំឃាំងអំពីឧប្បត្តិហេតុនោះ ។

(២) មន្ត្រីពន្ធនាគារត្រូវតែបានទទួលការហ្វឹកហាត់ខាងកាយសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យគេមានលទ្ធភាពអាចទប់ទល់បានជាមួយនឹងអ្នកទោសកាចៗ "កំរោល" ។

(៣) លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសចេញ បុគ្គលិកដែលត្រូវបំពេញភារកិច្ចដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកទោសមិនត្រូវឱ្យមានអាវុធឡើយ ។ លើសពីនេះទៀត ទោះក្នុងករណីណាក៏ដោយ មិនត្រូវឱ្យបុគ្គលិកកាន់អាវុធឡើយ ប្រសិនបើមិនទាន់បានទទួលការហ្វឹកហាត់អំពីរបៀបប្រើអាវុធទេនោះ ។

ការត្រួតពិនិត្យ

55. គ្រប់មន្ទីរឃុំឃាំងទាំងអស់ ត្រូវតែឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងទៀងទាត់ ។ អ្នកមានភារកិច្ចក្នុងការត្រួតពិនិត្យនេះ គឺអធិការដែលក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចបានតែងតាំងយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមក្បួនច្បាប់ ។ ពួកអធិការគុក គឺជាមនុស្សដែលមានសមត្ថភាពខ្ពង់ខ្ពស់ និងមានការពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ក្នុងក្រសួងគុក ។ ភារកិច្ចរបស់អធិការគុកគឺមើលការខុសត្រូវអំពីរបបគ្រប់គ្រងអ្នកទោសក្នុងគុក ។ គេត្រូវការត្រួតពិនិត្យឱ្យដិតដល់ទៅ ថាតើរបបគ្រប់គ្រងក្នុងគុកនីមួយៗ មាន

លក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងបទវិន័យឬទេ តើរបបគ្រប់គ្រងសព្វថ្ងៃឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅរបស់មន្ទីរឃុំឃាំងឬទេ? គោលដៅសំខាន់របស់មន្ទីរឃុំឃាំង គឺពុំមែនសំរាប់តែដាក់ទណ្ឌកម្មឱ្យមនុស្សរាងចាលតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺបង្ហាត់បង្រៀន និងហ្វឹកហ្វឺនពួកអ្នកទោសអោយកសាងខ្លួនទៅជាសមាជិកដ៏ល្អមួយនៅក្នុងសង្គមមនុស្សធម៌ (សង្គមដែលនៅក្រៅមន្ទីរឃុំឃាំង) ។

ជំពូកទី ២

បទវិន័យសំរាប់ប្រើប្រាស់តាមប្រភេទអ្នកទោស

ក-អ្នកទោសដែលតុលាការវិនិច្ឆ័យទោស

(គោលការណ៍ណែនាំ)

56. សេចក្ដីណែនាំជាគោល១ខាងក្រោមនេះ សំរាប់បង្ហាញនូវស្មារតីដែលយល់ថា តើមន្ទីរឃុំឃាំងគួរឱ្យមានការគ្រប់គ្រងតាមរបៀបណា ហើយ និងគោលដៅដែលត្រូវសំដៅយក ដូចមានចែងនៅក្នុងវគ្គទី១ នៃសេចក្ដីប្រកាសរបស់បុព្វកថា នៃអត្ថបទនេះ ។

57. ការដាក់គុក ហើយ និងវិធានការដទៃទៀត ដែលបណ្ដាលឱ្យពិរុទ្ធជនដាច់ការទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃ ជាការមួយដែលធ្វើអោយមនុស្សកើតការឈឺចាប់ ព្រោះបុគ្គលរូបនេះពុំមានសិទ្ធិក្នុងការសំរេចចិត្តដោយខ្លួនឯង ដោយសារត្រូវគេដកហូតសេរីភាពចេញពីខ្លួន ។ ដូច្នេះក្រៅអំពីការឃុំឃាំងដោយមាន មូលហេតុត្រឹមត្រូវម្ដងម្កាល ហើយនឹងការរក្សាវិន័យក្នុងគុក របបគ្រប់គ្រងនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង មិនត្រូវបង្កើនសេចក្ដីសេចក្ដីទុក្ខសោកឈឺចាប់ទៅលើពួកអ្នកទោសដែលកំពុងតែមានការឈឺចាប់ (ដោយសារគ្មានសេរីភាព) នោះទៀតឡើយ ។

58. គោលដៅ និងមូលហេតុនៃការកាត់ទោសដាក់គុក ឬតាមមធ្យោបាយឯទៀត ដើម្បីមិនឱ្យសាមីខ្លួនមានសេរីភាព គឺវិសេសបំផុត ដើម្បីការពារសង្គមមនុស្សកុំឱ្យមានអំពើឧក្រិដ្ឋ ។ គោលដៅនេះនឹងសំរេចបាន លុះត្រាតែមានការអប់រំឱ្យបានខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដល់អ្នកទោស ដែលកំពុងនៅក្នុងគុក ហើយពេលចេញពីគុកវិញ បុគ្គលនេះមិនត្រឹមតែក្លាយជាមនុស្សដែលមានបំណងចង់គោរពច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះទេ តែក្លាយទៅជាមនុស្សសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ និងប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតដោយខ្លួនឯងទៀតផង ។

59. ក្នុងទិសដៅនេះ មន្ទីរត្រូវប្រើគ្រប់មធ្យោបាយដែលសមរម្យ និងដែលអាចរកបាន ទាំងមធ្យោបាយអប់រំ មធ្យោបាយដោះស្រាយបញ្ហា មធ្យោបាយផ្នែកសីលធម៌ និងខាងគំនិតស្មារតី ហើយ និងមធ្យោបាយដទៃទៀត ព្រមទាំងជំនួយគ្រប់បែបយ៉ាង ដែលអាចរកបាន ហើយត្រូវព្យាយាមប្រើវា តាមលំនាំនៃសេចក្ដីត្រូវការ ក្នុងការគ្រប់គ្រងអ្នកទោសមួយរូប១ ។

60. (១) របបគ្រប់គ្រងនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យការរស់នៅក្នុងគុកខុសគ្នាឆ្ងាយពេកអំពីជីវិត ដែលប្រកបដោយសេរីភាពនៅក្រៅគុក គឺដើម្បីជួយសំរាលបន្ទុកដល់អ្នកទោស ហើយ និងបង្កើនការគោរពដល់សេចក្ដីថ្លៃថ្នូរ

របស់គេក្នុងនាមជាមនុស្ស ។

(២) មុនពេលចប់អាណត្តិរបស់អ្នកទោសម្នាក់ៗ មន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវចាត់ឱ្យមានវិធានការអប់រំតំរង់ទិស ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណា ឱ្យអ្នកទោសមានការពិសោធន៍ក្នុងជីវភាពធម្មតា (គឺជីវភាពរស់នៅធម្មតាខាងក្រៅគុក) ជាលំដាប់លំដោយទំរាំដល់ថ្ងៃចេញ ។ សកម្មភាពអប់រំបែបនេះ អាចធ្វើនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងដទៃទៀតក៏បាន ឬប្រសិនបើអាចធ្វើទៅកើត គួរសាកល្បងឱ្យអ្នកទោសទៅរៀនរស់ក្រៅឃុំ (ឬក្រៅគុក) ដោយចាត់ឱ្យមានការតាមដានពិនិត្យពិច័យយ៉ាងជិតដល់ ។ ការពិនិត្យពិច័យនេះ មិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអាជ្ញាធរប៉ូលីសទេ ប៉ុន្តែគួរអោយមានសហប្រតិបត្តិការពីសំណាក់ក្រុមជំនួយសង្គមដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ។

61. ក្នុងការគ្រប់គ្រង មិនត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យអ្នកទោសយល់ថា ពួកគេជាមនុស្សក្រៅសង្គមទេ ផ្ទុយទៅវិញត្រូវណែនាំឱ្យគេយល់ថា ថ្វីត្បិតតែគេរស់នៅក្នុងគុក ពួកគេនៅតែមានលក្ខណៈជាអ្នករួមរស់ក្នុងសង្គមដែរ ។ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យភ្នាក់ងារតំណាងសហគមន៍មានឱកាសរួមសហប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលិកធ្វើការប្រចាំមន្ទីរ ដែលទទួលភារៈផ្តល់ឱ្យអ្នកទោសនូវលទ្ធភាពផ្នែកសង្គមសារឡើងវិញ ។ ដោយមានទំនាក់ទំនងជាមួយមន្ទីរនានាផង គួរតែមានអ្នកធ្វើការខាងវិស័យសង្គមកិច្ច ដែលទទួលភារៈថែរក្សា និងបង្កើនចំណងមេត្រីភាពរវាងពួកអ្នកទោស និងក្រុមគ្រួសាររបស់គេ និងជាមួយភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច ។ ដើម្បីបង្កើនភាពស្របគ្នារវាងច្បាប់គ្រប់គ្រង ហើយនិងការកាត់ទោសដាក់ទណ្ឌកម្ម ត្រូវឱ្យមានផែនការសំរាប់ការការពារសិទ្ធិ ដែលទាក់ទងដល់ផលប្រយោជន៍ប្រជាជន សិទ្ធិក្នុងការទទួលប្រាក់ជំនួយសំរាប់មនុស្សចាស់ជរា ឬពិការ ហើយ និងជំនួយផ្នែកសង្គមកិច្ចឯទៀតៗ របស់ពួកអ្នកទោស ។

62. កិច្ចការរបស់គ្រូពេទ្យប្រចាំមន្ទីរឃុំឃាំង គឺត្រូវខំស្វះស្វែងពិនិត្យរកឱ្យឃើញ ហើយនឹងព្យាបាលជម្ងឺនានាដែលមានជាអាទិ៍ដូចជា ជម្ងឺខាងរាងកាយ ជម្ងឺខួរក្បាល ឬភាពមិនគ្រប់លក្ខណៈក្នុងប្រការណាមួយ ដែលជាឧបសគ្គរាំងមិនឱ្យអ្នកទោសកសាងខ្លួនឱ្យបានល្អឡើងវិញ ។ ការព្យាបាលចាំបាច់ទាំងអស់ផ្នែកថ្នាំសង្កូវ ផ្នែកវះកាត់ ហើយនឹងផ្នែកវិកលចរិត ត្រូវសំដៅយកតាមគោលដៅដូចចែងខាងលើ ។

63.(១) ដើម្បីឱ្យបានសំរេចតាមគោលការណ៍ខាងលើនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីពិនិត្យព្យាបាលអ្នកទោសម្នាក់ម្តងៗ ហើយដើម្បីឱ្យងាយក្នុងការអនុវត្តតាមវិធីនេះ ត្រូវចែកពួកអ្នកទោសជាក្រុមៗ ទៅតាមប្រភេទ និងលក្ខណៈរបស់គេ ដោយអនុវត្តតាមរបៀបដែលអាចផ្លាស់ប្តូរបានតាមកាលៈទេសៈ ។ ជាការកាន់តែប្រសើរ ប្រសិនបើគេអាចដាក់ពួកអ្នកទោសប្រភេទដូចគ្នានៅក្នុងមន្ទីរតែមួយ ហើយប្រភេទផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងមន្ទីរផ្សេងៗដោយឡែកពីគ្នា ដើម្បីសម្រួលក្នុងកិច្ចព្យាបាលក្រុមនីមួយៗ ។

(២) មន្ទីរឃុំឃាំងទាំងនេះពុំចាំបាច់ផ្តល់សន្តិសុខក្នុងកំរិតដូចគ្នាៗនៅគ្រប់ក្រុមទាំងអស់ទេ ។ ការផ្តល់សន្តិសុខក្នុងកំរិតតិច ឬច្រើនត្រូវអាស្រ័យទៅលើសេចក្តីត្រូវការរបស់ក្រុមនីមួយៗ ។ មន្ទីរឃុំឃាំងដែលមានសុទ្ធតែពួកអ្នកទោសដែលប្រកបដោយចរិតលក្ខណៈល្អ ចេះស្រឡាញ់ និងគោរពវិន័យរបស់មន្ទីរ ហើយដែលគ្មានសញ្ញាបង្ហាញថា ចង់រត់ចេញពីគុក គួរចំហរទ្វារអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេចេញចូលតាមប្រាថ្នា (*ប៉ុន្តែត្រូវយោលទៅតាមវិន័យផងដែរ*) ។ មន្ទីរឃុំឃាំងចំហរ

បែបនេះ អាចបង្កើតលក្ខណៈ ដ៏ល្អប្រពៃបំផុត ក្នុងការអប់រំកសាងខ្លួនឱ្យពួកអ្នកទោសទាំងឡាយណាដែលគេទុកចិត្ត ។

(៣) នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងធម្មតា (*គឺគុកដែលចាក់សោរទ្វារ*) ពុំគួរដាក់អ្នកទោសច្រើនហួសពេក ដែលជាឧបសគ្គរារាំងមិនអោយការត្រួតពិនិត្យ និងការអប់រំណែនាំអ្នកទោសតាមវិធីម្នាក់ម្តង អាចប្រព្រឹត្តទៅកើត ។ នៅប្រទេសខ្លះ គេហាមមិនឱ្យមានអ្នកទោសច្រើនជាងប្រាំរយនាក់ទេ នៅក្នុងគុកនីមួយៗ រីឯមន្ទីរឃុំឃាំងចំហរទ្វារ (*ឬគួរហៅថា មន្ទីរកសាងខ្លួន*) គួររក្សាចំនួនអ្នកទោសឱ្យនៅតិចបំផុត (*ដើម្បីអោយស្រួលត្រួតពិនិត្យ*) ។

(៤) ម៉្យាងវិញទៀត មិនត្រូវទុកអ្នកទោសឱ្យនៅចំនួនតិចហួសហេតុពេកទេ ព្រោះក្រសួងមិនអាចឧបត្ថម្ភឱ្យបានសមរម្យដូចនៅក្នុងគុកធម្មតាឡើយ ។

64.កាតព្វកិច្ចរបស់សង្គម មិនមែនចប់នៅត្រឹមការដោះលែងអ្នកទោសតែប៉ុណ្ណឹងទេ ។ យ៉ាងណាមិញ ត្រូវតែមានទីភ្នាក់ងារឯកជន ឬទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ដែលមានសមត្ថភាពអាចឧបត្ថម្ភដល់ពួក ដែលទើបនឹងរួចពីគុកនូវជំនួយដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិគ្រប់ប្រការក្នុងទិសដៅបន្ថយការរើសអើងប្រឆាំងនឹងពួកគេ ហើយនឹងក្នុងទិសដៅផ្តល់លទ្ធភាពសារជាថ្មីឡើងវិញក្នុងការរៀនរស់នៅក្នុងសង្គម ។

ការគ្រប់គ្រង

65. ការគ្រប់គ្រងអ្នកទោសនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ឬក្នុងគុក ត្រូវសំដៅយកការហ្វឹកហ្វឺន និងអប់រំណែនាំជានិច្ចជាកាលដើម្បីឱ្យចេះស្រឡាញ់ និងគោរពច្បាប់ ឱ្យចេះប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯង ក្រោយពេលដែលសាមីខ្លួនរួចពីគុកវិញ ។ ក្នុងទិសដៅនេះ ត្រូវជំរុញអ្នកទោសឱ្យចេះគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ខ្លួនគេ ព្រមទាំងឱ្យចេះស្គាល់ករណីយកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ខ្លួន ។

66. (១) ដើម្បីសំរេចតាមទិសដៅនេះ ត្រូវប្រើគ្រប់មធ្យោបាយដែលសមរម្យ ដោយមានជាអាទិ៍ គឺការទ្រទ្រង់សាសនា អាស្រ័យទៅលើលទ្ធភាពនៅក្នុងប្រទេសនីមួយៗ ការអប់រំ ការហ្វឹកហ្វឺន និងការណែនាំខាងវិជ្ជាជីវៈ បញ្ហាការងារសង្គម កិច្ចការពន្យល់ណែនាំក្នុងរឿងរកការងារធ្វើ ការពង្រីកកាយវប្បកម្ម និងពង្រឹងអត្តចរិតផ្នែកសីលធម៌ ឱ្យបានសមស្របទៅតាមសេចក្តីត្រូវការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកទោសម្នាក់ៗ ដោយពិនិត្យគិតគូរឱ្យបានជិតដល់ផងដែរទៅលើប្រវត្តិរបស់គេ ក្នុងវិស័យឧក្រិដ្ឋកម្ម និងសង្គមមនុស្ស សមត្ថភាពខាងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត សម្បទា អធ្យាស្រ័យប្រចាំកាយរបស់គេ កំឡុងពេលដែលគេត្រូវនៅក្នុងគុក ហើយនឹងសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់គេក្រោយពេលដែលគេរួចពីគុក ។

(២) សំរាប់អ្នកទោសម្នាក់ ដែលត្រូវនៅជាប់គុកយ៉ាងយូរបង្គួរ ចាងហ្វាងគុកត្រូវតែបានទទួលសេចក្តីរាយការណ៍ឱ្យបានសព្វគ្រប់អំពីប្រការនានា ដែលនឹងរៀបរាប់នៅវគ្គខាងក្រោមនេះ ។ សេចក្តីរាយការណ៍នេះ ត្រូវប្រគល់ឱ្យចាងហ្វាងគុកក្រោយពីពេលដែលគេបញ្ជូនអ្នកទោសមកដល់គុកភ្លាម ។ នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍ ត្រូវរាប់បញ្ចូលកុំខាននូវរបាយការណ៍របស់គ្រូពេទ្យ ដែលមានគុណសម្បត្តិខាងវេជ្ជវិទ្យាផ្នែកវិកលចរិត ព្រមទាំងអាចពិនិត្យលក្ខណៈខាងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តរបស់ពួកអ្នកទោសផង ។

(៣) របាយការណ៍ និងឯកសារទាក់ទិនផ្សេងៗទៀត ត្រូវរក្សានៅក្នុងសំណុំឯកសារម្នាក់ៗ ដោយឡែកពីគ្នា ។ សំ

ណុំឯកសារទាំងនេះ ត្រូវតែមានព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃស្តីអំពីហេតុការណ៍នានា ដែលទាក់ទងដល់អ្នកទោសម្នាក់ៗ ហើយរៀប តាមលំដាប់ត្រឹមត្រូវ ដើម្បីជាការងាយស្រួលដល់បុគ្គលិកធ្វើការ ជាពិសេសនៅពេលណាដែលគេត្រូវការពិនិត្យសំណុំរឿង របស់អ្នកទោស ។

ការចែកអ្នកទោសតាមប្រភេទលក្ខណៈ និង

ការគ្រប់គ្រងអ្នកទោសតាមវិធីម្នាក់ម្តង

67. គោលបំណងនៃការចែកប្រភេទអ្នកទោសគឺ :

(១) ដើម្បីអោយនៅដាច់ដោយឡែកអំពីពួកដែលអាចបង្កើតឱ្យមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ទៅលើអ្នកទោសឯទៀត ដោយផ្អែកទៅលើឯកសារឧក្រិដ្ឋ ឬចរិតឫកពារមិនល្អរបស់ពួកអស់ទាំងនោះ ។

(២) ចែកពួកអ្នកទោសជាក្រុមៗ ដើម្បីអោយងាយស្រួលដល់ការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យក្នុងការកសាងខ្លួនពួក អ្នកទោសឱ្យចេះរស់ក្នុងសង្គម ។

68. បើអាចធ្វើទៅកើត គួរចែកមន្ទីរឃុំឃាំងឱ្យដាច់ដោយឡែកពីគ្នា យោលទៅតាមប្រភេទអ្នកទោស ឬបើមន្ទីរ ឃុំឃាំងមានតែមួយគត់ គួរខាន់ជាផ្នែកផ្សេងៗគ្នា សំរាប់អ្នកទោសប្រភេទខុសៗគ្នា ។ ធ្វើយ៉ាងនេះ គឺដើម្បីឱ្យងាយស្រួល ក្នុងការគ្រប់គ្រងគ្រប់វិស័យ ។

69. ក្រោយពេលដែលអ្នកទោសចូលមកដល់មន្ទីរឃុំឃាំងភ្លាម ហើយក្រោយពីបានពិនិត្យ សិក្សាឱ្យដឹងច្បាស់អំពី ចរិយាសម្បត្តិរបស់អ្នកទោសណាដែលត្រូវជាប់គុកយូរគួរសម ត្រូវរៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីសំរាប់គ្រប់គ្រងអប់រំមួយឱ្យស្រប ទៅតាមលក្ខណៈនៃសេចក្តីត្រូវការផ្ទាល់ខ្លួន សមត្ថភាពខាងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត ហើយ និងអារម្មណ៍របស់អ្នកទោសម្នាក់ៗ

សិទ្ធិពិសេសតាមលក្ខណសម្បត្តិ

70. ការឱ្យសិទ្ធិពិសេស ហើយនឹងពិធីគ្រប់គ្រងខុសៗគ្នាទៅតាមលក្ខណៈ និងប្រភេទអ្នកទោស គួរតែបង្កើតឱ្យ មាននៅគ្រប់មន្ទីរឃុំឃាំង ដើម្បីអប់រំកសាងអ្នកទោសឱ្យមានគំនិតមាយាទល្អ ឱ្យរីកចំរើននូវទឹកចិត្តចេះទទួលខុសត្រូវឱ្យ ចេះរក្សាការពារផលប្រយោជន៍ ហើយនឹងឱ្យមានសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងនេះ ។

ការងារ

71. (១) ការងារនៅក្នុងគុកមិនត្រូវឱ្យមានលក្ខណៈដែលធ្វើឱ្យមានមនុស្សរងទុក្ខវេទនាទេ ។

(២) អ្នកទោសគ្រប់រូបត្រូវធ្វើការងារ ប្រសិនបើគ្រូពេទ្យសំរេចថា ពួកគេមានសុខភាពបរិបូរណ៍ទាំងផ្លូវកាយ និងទាំងផ្លូវចិត្ត ។

(៣) ត្រូវមានកិច្ចការដែលមានប្រយោជន៍ចំពោះសង្គមមនុស្ស សំរាប់ពួកអ្នកទោស ដើម្បីអោយពួកគេមាន ការងារធ្វើយ៉ាងសកម្មរាល់ថ្ងៃធ្វើការ ។

(៤) ត្រូវផ្តល់កិច្ចការប្រភេទណាដែលអាចជួយរក្សា ឬបង្កើនសមត្ថភាពពួកអ្នកទោស អោយបានច្រើនបំផុតក្នុង

ការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត ដោយសុច្ចរិតក្រោយពេលចេញពីគុកទៅ ។

(៥) ការហ្វឹកហ្វឺនវិជ្ជាជីវៈក្នុងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវតែឧបត្ថម្ភឱ្យបានច្រើន ដើម្បីឱ្យអ្នកទោសចេះរកចំណេញក្នុងមុខរបរ ជាពិសេសសំរាប់ពួកអ្នកទោសក្មេងៗ ។

(៦) ត្រូវអនុញ្ញាតអោយអ្នកទោសជ្រើសរើសប្រភេទការងារដែលគេចង់ធ្វើ ។ ប៉ុន្តែការ ជ្រើសរើសនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃបទវិន័យ ស្របទៅតាមផែនការរបស់ក្រសួងអភិបាលនៃមន្ទីរឃុំឃាំង ព្រមទាំងមិនអោយហួសពីព្រំដែនដែលគេកំរិតឡើយ ។

72. (១) ការរៀបចំការងារ និងវិធីធ្វើការនៅក្នុងគុក ត្រូវឱ្យមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាទៅនឹងប្រភេទនិងបែបបទនៃការងារនៅក្រៅគុក ដើម្បីជួយរៀបចំខ្លួនពួកអ្នកទោសឱ្យបានជ្រួតជ្រាបយ៉ាងបំផុត ទៅក្នុងស្ថានភាពនៃរបររកស៊ីធម្មតា ។

(២) ក្នុងការការពារផលប្រយោជន៍អ្នកទោស ហើយនឹងការហ្វឹកហ្វឺនរបរអាជីវកម្មត្រូវ ធ្វើយ៉ាងណាកុំបណ្តោយឱ្យពួកអ្នកទោសយល់ច្រឡំ ហើយមានចិត្តប៉ុនប៉ង់ចង់កេងចំណេញជាប្រាក់កាស អំពីកម្មវិធីអប់រំក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ។

73. (១) ការហ្វឹកហ្វឺនក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម និងកសិកម្ម គួរតែស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតត្រា ដោយផ្ទាល់របស់អភិបាលមន្ទីរឃុំឃាំង ពុំគួរអោយនៅក្រោមការដឹកនាំនៃពួកឯកជនដែលជាអ្នកម៉ៅការពីរដ្ឋទេ ។

(២) ទីណាដែលអ្នកទោសទៅធ្វើការ ទោះមិននៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមអភិបាលក្តី ក៏ត្រូវតែឱ្យមានបុគ្គលិកមន្ទីរតាមមើលការខុសត្រូវជានិច្ចជាកាលដែរ ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើការងាររបស់ក្រសួងដទៃៗទៀតរបស់រដ្ឋាភិបាល ប្រាក់ខែ (ដែលត្រូវមានចំនួនពេញលេញដូចប្រាក់ខែធម្មតា) ។

74. (១) ច្បាប់ដែលចែងឱ្យមានវិធីសំរាប់ការពារដល់សន្តិសុខ និងសុខភាពរបស់អ្នកធ្វើការ ត្រូវយកទៅអនុវត្តន៍ឱ្យបានដូចគ្នានៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ។

(២) ច្បាប់ត្រូវចែងឱ្យមានការសងជម្ងឺចិត្តដល់ពួកអ្នកទោស ក្នុងករណីដែលមានគ្រោះថ្នាក់ក្នុងការងារ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងជម្ងឺដំកាត់នានា ដែលបណ្តាលមកពីលក្ខណៈនៃការងារផងដែរ ពោល គឺអ្នកទោសត្រូវបានទទួលប្រាក់សងជម្ងឺចិត្តព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗទៀតដូចគ្នា នឹងប្រជាពលរដ្ឋឯទៀតៗដែរ ។

75. (១) ចំនួនពេលម៉ោងដែលច្រើនបំផុតប្រចាំថ្ងៃ ឬប្រចាំអាទិត្យសំរាប់ឱ្យពួកអ្នកទោស ធ្វើការត្រូវកំណត់តាមច្បាប់ ឬតាមបទបញ្ជានៃអភិបាលមន្ទីរ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ប្រចាំ តំបន់ ឬទំលាប់របស់អ្នកធ្វើការជាទូទៅ ។

(២) ក្នុងការកំរិតពេលម៉ោងសំរាប់ធ្វើការ ត្រូវរក្សាទុកពេលសំរាកយ៉ាងតិចណាស់មួយ ថ្ងៃក្នុងមួយអាទិត្យ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ត្រូវលៃពេលឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ឱ្យពួកអ្នកទោសបានសិក្សារៀនសូត្រ ហើយនឹងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពឯទៀតៗ ដែលមន្ទីរបានតម្រូវឱ្យ ដើម្បីអោយពួកគេកសាងខ្លួនបាន ។

76.(១) ត្រូវតែមានប្រព័ន្ធដើម្បីឱ្យប្រាក់រង្វាន់ ប្រាក់សងជម្ងឺចិត្ត ហើយ និងប្រាក់កំរៃផ្សេងៗ ចំពោះការងាររបស់ពួកអ្នកទោស ។

(២) នៅក្នុងរបៀបចាត់ចែងប្រាក់កំរៃនេះ ត្រូវអនុញ្ញាតអោយអ្នកទោសមានសិទ្ធិចាយវាយ ភាគខ្លះនៃប្រាក់ដែលគេរកបាន ដើម្បីទិញរបស់របរខ្លះៗ ក្រសួងបានអនុញ្ញាតសំរាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ឬផ្ញើជាប្រាក់ខ្លះទៅឱ្យបងប្អូនគ្រួសារគេ ។

(៣) របៀបចាត់ចែងប្រាក់កាសរបស់អ្នកទោស គឺត្រូវរៀបចំឱ្យមានការសន្សំ ដើម្បីទុកសំរាប់ប្រគល់ឱ្យអ្នកទោស នៅថ្ងៃចេញពីគុក ។

ការអប់រំ និងការកំសាន្ត

77. (១) ត្រូវចាត់ឱ្យមានការសិក្សាអប់រំនៅក្នុងគុក ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ពួកអ្នកទោស ។ ការសិក្សាក្នុងវិស័យសាសនា ក៏គួររៀបចំឱ្យមានដែរ ប្រសិនបើមានលទ្ធភាពអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន ។ កម្មវិធីអប់រំពួកអ្នកទោសដែលមិនចេះអក្សរ និងពួកអ្នកទោសក្មេងៗត្រូវតែឱ្យមានដោយខានពុំបាន ។ ក្រុមអភិបាលមន្ទីរត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានដិតដល់ចំពោះអ្នកទោសក្រុមនេះ ។

(២) ប្រសិនបើអាចអនុវត្តទៅបាន គួរយកកម្មវិធីអប់រំដែលគេប្រើនៅសាលារៀនធម្មតា ទៅបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីអប់រំ នៅសាលាក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ដើម្បីជួយសំរួលឱ្យពួកអ្នកទោសអស់ទាំងនេះ អាចបន្តការសិក្សាបានតទៅទៀតក្រោយពេលចេញពីគុក ។

78. ដើម្បីថែរក្សាសុខភាពអ្នកទោសទាំងខាងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងត្រូវរៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីផ្នែកវប្បធម៌ ហើយ និងពេលវេលាសំរាប់សំរាកកំសាន្ត ។

ការទាក់ទងក្នុងសង្គម និងការថែរក្សា
ក្រោយពីចេញពីមន្ទីរឃុំឃាំង

79. ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើវិន័យនៃការបង្កើនការទាក់ទង ឬការរក្សាទាក់ទងរវាងអ្នកទោស និងក្រុមគ្រួសាររបស់គេ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ពួកគេទាំងសងខាង ។

80. ចាប់តាំងពីថ្ងៃដំបូងដែលអ្នកទោសចូលមកដល់គុក ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់គិតគូរអំពីអនាគតរបស់គេ ក្រោយពីពេលដែលគេបានចេញពីគុកទៅវិញ ។ ត្រូវជួយណែនាំឱ្យអ្នកទោសចេះរក្សាការទាក់ទងជាមួយអ្នកក្រៅ ឬចេះរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកក្រៅ ឬទីភ្នាក់ងារផ្សេងៗនៅក្រៅគុក ដែលជាកត្តាអាចជួយឱ្យរីកចំរើនក្នុងការកសាងខ្លួន និងជាការបង្កើនប្រយោជន៍ដល់បងប្អូនគ្រួសារគេផង ។

81.(១) កិច្ចឧបត្ថម្ភ ឬទីភ្នាក់ងាររបស់រដ្ឋាភិបាល ឬរបស់ឯកជនទាំងឡាយណាដែលចាំជួយ អ្នកទោសដែលរួចពីគុក ដើម្បីឱ្យរស់កើតនៅក្នុងសង្គមមនុស្ស ត្រូវគិតគូរឱ្យដិតដល់ទៅលើសេចក្តីត្រូវការសំខាន់ៗរបស់ពួកគេដូចជា : ឯក

សារ ឬសំបុត្រស្នាមសំគាល់ខ្លួន ផ្ទះសម្បែងសម្រាប់រស់នៅការងារ សំរាប់ធ្វើដើម្បីបានកម្រៃចិញ្ចឹមជីវិត សំលៀកបំពាក់គ្រប់គ្រាន់ និងសមរម្យទៅតាមកាលៈទេសៈ និងធាតុអាកាស មធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីដៅរបស់គេ និងថែរក្សាខ្លួនគេក្នុងរយៈពេលដ៏បង្គួរ ចាប់ពីថ្ងៃដែលគេចេញពីគុកភ្លាម ។

(២) តំណាងទីភ្នាក់ងារនានាដែលអភិបាលមន្ទីរទទួលស្គាល់ ត្រូវមានលទ្ធភាពអាចចេញចូលមន្ទីរឃុំឃាំងបាន ដើម្បីជួបប្រាស្រ័យជាមួយពួកអ្នកទោសក្នុងការពិគ្រោះអំពីអនាគតរបស់ពួកគេ ។

(៣) ជាការកាន់តែប្រសើរ បើអាចធ្វើទៅបាន សកម្មភាពនានារបស់ទីភ្នាក់ងារផ្សេងៗគ្នាទាំងនេះ គួរធ្វើតាមរយៈការិយាល័យកណ្តាលមួយជាមួយគ្នា ហើយគួរឱ្យមានការរួមសហប្រតិបត្តិការពីសំណាក់ទីភ្នាក់ងារផ្សេងៗ ដើម្បីអោយការខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះបានសំរេចជោគជ័យតាមគោលដៅ ។

ឧ-អំពីអ្នកទោសឆ្កួត និងអ្នកទោសដែលខូចខួរក្បាល

82. (១) បើពិនិត្យឃើញថា មានអ្នកទោសណាម្នាក់ឆ្កួត មិនត្រូវទុកឱ្យនៅក្នុងគុកជាមួយអ្នកទោសឯទៀតឡើយពោលគឺត្រូវយកទៅដាក់នៅមន្ទីរព្យាបាលជម្ងឺវិកលចរិតភ្លាមមួយរំពេច។

(២) ពួកអ្នកទោសទាំងឡាយណាដែលមានជម្ងឺខួរក្បាល ឬមានខួរក្បាលមិនប្រក្រតីត្រូវដាក់អោយនៅក្រោមការពិនិត្យ និងក្រោមការព្យាបាលរបស់គ្រូពេទ្យឯកទេសនៅមន្ទីរព្យាបាលរបស់គេ ដែលមានការគ្រប់គ្រងយ៉ាងពេញលេញពីក្រសួងពេទ្យ ។

(៣) ប្រសិនបើនៅក្នុងគុក ពួកអ្នកទោសប្រភេទនេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ របស់បុគ្គលិកពេទ្យ ។

(៤) ទោះនៅមន្ទីរឃុំឃាំធម្មតាក្តី ប្រសិនបើមានអ្នកទោសមានជម្ងឺខួរក្បាល មន្ទីរត្រូវតែផ្តល់កិច្ចព្យាបាលផ្នែកជម្ងឺខួរក្បាលនេះអោយបានទាន់ពេលវេលា ។

83. ការដែលគួរអោយចង់បានគឺថា ប្រសិនបើឃើញថា មានការចាំបាច់គួរចាត់វិធានការ ដោយមានសម្រួលការជាមួយទីភ្នាក់ងារសមស្របឱ្យមានការតាមពិនិត្យព្យាបាលជាបន្តទៀតចំពោះអ្នកទោស (*ដែលធ្លាប់មានជម្ងឺខួរក្បាល*) ដែលចេញពីមន្ទីរឃុំឃាំង ហើយក្រោយពីបានព្យាបាលរួចហើយ ត្រូវឱ្យមានវិធីអប់រំណែនាំពួកគេទាំងនេះឱ្យចេះរស់នៅក្នុងសង្គមបានផង ។

ត-ជនដែលត្រូវគេចាប់ខ្លួន ឬរង់ចាំថ្ងៃកាត់ទោស

84.(១) ជនដែលត្រូវគេចាប់ខ្លួន ឬជាប់គុកដោយការចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ទោះនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងនៃទីស្នាក់ការនគរបាល ឬនៅក្នុងគុកក្តី ដែលចៅក្រមមិនទាន់កាត់សេចក្តីផ្តន្ទាទោសនៅឡើយនោះ ត្រូវចាត់ទុកថា "អ្នកជាប់ឃុំដែលមិនទាន់កាត់ទោស" ដូចដែលមានចែងនៅបទបញ្ញាខាងក្រោមនេះ :

(២) អ្នកទោសទាំងឡាយដែលចៅក្រម ឬតុលាការពុំបានសំរេចថាមានទោសនៅឡើយ ត្រូវចាត់ទុកជាមនុស្សគ្មានកំហុស ហើយត្រូវបានទទួលការថែទាំដូចមនុស្សធម្មតា ។

(៣) ដោយពុំអោយមានទំនាស់ទៅនឹងបទបញ្ញាស្របច្បាប់ ដែលចែងអំពីកិច្ចការពារសេរីភាពរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ ឬអំពីនីតិវិធីដែលត្រូវប្រតិបត្តិតាម ក្នុងករណីនៃពួកអ្នកជាប់ឃុំដែលមិនទាន់កាត់ទោស ពួកអ្នកជាប់ឃុំឃាំងទាំងនេះមានសិទ្ធិទទួលកិច្ចការពារតាមរបៀបពិសេសមួយ ដែលមានរៀបរាប់ក្នុងបទបញ្ញាខាងក្រោមនេះ នៅក្នុងភាគនៃសេចក្តីតម្រូវដ៏សំខាន់របស់វា ។

85. (១) អ្នកជាប់ឃុំឃាំងដែលគេមិនទាន់កាត់ទោស ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកអំពីអ្នកទោសដែលបានទទួលការកាត់ទោស និងដាក់ទណ្ឌកម្មរួចហើយ ។

(២) អ្នកទោសក្មេងៗ ដែលពុំទាន់ទទួលការកាត់ទោស ត្រូវដាក់ដោយឡែកអំពីអ្នកទោសពេញវ័យហើយបើតាមគោលការណ៍ គេត្រូវដាក់ក្មេងៗទាំងនោះនៅក្នុងមន្ទីរដោយឡែក ។

86. ត្រូវឱ្យអ្នកជាប់ឃុំឃាំងដែលមិនទាន់បានកាត់ទោស ដេកតែម្នាក់ៗឯងនៅក្នុងបន្ទប់ដោយឡែកពីគ្នា ដោយត្រូវរៀបចំឱ្យមានធាតុអាកាសសមរម្យ ស្របទៅតាមទម្លាប់នៃតំបន់នីមួយៗ របស់អ្នកទោសម្នាក់ៗ ។

87. ចំពោះអ្នកទោសប្រភេទនេះ ប្រសិនបើគេចង់ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យគេទិញម្ហូបអាហារពីខាងក្រៅមកបរិភោគទោះតាមរយៈក្រសួងរដ្ឋាភិបាល ឬតាមរយៈបងប្អូនគ្រួសារ ឬមិត្តភក្តិក្តី ។ ការធ្វើបែបនេះ ត្រូវឱ្យសមស្របទៅតាមក្របខ័ណ្ឌនៃរបៀបរៀបរយរបស់មន្ទីរ ។ ប៉ុន្តែបើគេមិនចង់ទិញម្ហូបពីក្រៅមកទេ អភិបាលមន្ទីរត្រូវទទួលបន្ទុកផ្តល់ម្ហូបអាហារដល់ពួកគេ ។

88.(១) ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យពួកអ្នកទោសប្រភេទនេះប្រើសំលៀកបំពាក់របស់គេ ប្រសិនបើមានភាពស្អាតបាតត្រឹមត្រូវល្អ ។

(២) ប្រសិនបើគេត្រូវប្រើសំលៀកបំពាក់របស់មន្ទីរ សំលៀកបំពាក់ទាំងនេះមិនត្រូវឱ្យដូចគ្នាទៅ និងខោអាវរបស់ពួកអ្នកទោសដែលតុលាការបានកាត់ទោសដាក់ទណ្ឌកម្មរួចហើយនោះទេ ។

89. ត្រូវអនុញ្ញាតអោយអ្នកទោសប្រភេទនេះធ្វើការងារ ប៉ុន្តែមិនត្រូវតម្រូវ ឬបង្ខំគេឡើយ ។ ប្រសិនបើគេចង់ធ្វើការគេត្រូវបានទទួលប្រាក់កម្រៃ ឬប្រាក់ឈ្នួលពីការងារនេះ ។

90. អ្នកទោសប្រភេទនេះមានសិទ្ធិទិញ ឬអាចឱ្យបងប្អូនមិត្តភក្តិទិញឱ្យ នូវវត្ថុផ្សេងៗដូចជា សៀវភៅ កាសែតគ្រឿងប្រដាប់សរសេរ......ឱ្យតែស្របទៅ និងផ្នែករបៀបរៀបរយរបស់មន្ទីរឃុំឃាំង ។

91. ប្រសិនបើពិតជាឈឺមែន ហើយបើគេមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់សំរាប់បង់ថ្លៃព្យាបាល អ្នកទោសប្រភេទនេះមានសិទ្ធិជួលគ្រូពេទ្យ ឬពេទ្យធ្មេញពីខាងក្រៅឱ្យមកព្យាបាលរោគគេនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងបាន ។

92. ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសប្រភេទនេះ ប្រាប់ជាដំណឹងដល់បងប្អូនគ្រួសារគេភ្លាម អំពីរឿងដែលគេត្រូវជាប់ឃុំ ។ ត្រូវឱ្យពួកគេមានការទាក់ទងជាមួយគ្រួសារ ឬមិត្តភក្តិ និងអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេ ទាំងនេះចូលមកសួរសុខទុក្ខអ្នកទោស

ដែរ ។ ប៉ុន្តែការទាក់ទងគ្នានេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការត្រួតពិនិត្យណាដែលជាការចាំបាច់សំរាប់រក្សាយុត្តិធម៌ សន្តិសុខ និងរបៀបរៀបរយក្នុងមន្ទីរ ។

93. ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសដែលមិនទាន់បានទទួលការកាត់ទោស រកជំនួយផ្នែកតុលាការ ដូចជាអ្នកច្បាប់ ឬស្មាក្តីជាដើម ដើម្បីការពារខ្លួន ។ ហើយត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យទីប្រឹក្សាខាងច្បាប់ចូល អ្នកទោសទាំងនេះ ក្នុងគោលដៅ រៀបចំការការពារខ្លួនសំរាប់ថ្ងៃកាត់សេចក្តីនៅមុខតុលាការ ។ ទីប្រឹក្សាខាងច្បាប់របស់អ្នកទោសម្នាក់ៗ អាចផ្តល់ឯកសារសំងាត់ផ្សេងៗឱ្យអ្នកទោសដែលគេការពារ ។ ឯការសម្ភាស (ឬការជួបគ្នា) រវាងទីប្រឹក្សាច្បាប់ និងអ្នកទោស អាចប្រព្រឹត្តទៅបាននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងក្នុងស្ថានភាពដែលពួកតម្រួតបានប្រចាំមន្ទីរអាចមើលឃើញ តែមិនអាចស្តាប់ឮនូវការពិភាក្សានេះទេ ។

ឃ-អ្នកទោសបទរដ្ឋប្បវេណី

(បទស៊ីវិល)

94. នៅប្រទេសដែលមានច្បាប់ដាក់គុកព្រោះរឿងបំណុល ឬយកមនុស្សទៅដាក់គុកដោយបញ្ជាពីតុលាការស្តីអំពីរឿងរ៉ាវដែលពុំមែនជាបទឧក្រិដ្ឋ (គឺបទរដ្ឋប្បវេណី ឬបទស៊ីវិល) មិនត្រូវដាក់កំរិត ឬលក្ខខណ្ឌឱ្យតឹងតែងហួសហេតុពេកទេ ។ គឺគ្រាន់តែឱ្យមានវិន័យសមរម្យសំរាប់ការរក្សាសន្តិសុខ និងរបៀបរៀបរយក្នុងមន្ទីរតែប៉ុណ្ណោះបានហើយ ។ រីឯការគ្រប់គ្រងរក្សាត្រូវឱ្យដូចគ្នា និងពួកអ្នកទោស ដែលមិនទាន់ទទួលការកាត់ទោស ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីខ្លះអ្នកទោសក្នុងបទស៊ីវិលនេះ ត្រូវគេតម្រូវអោយធ្វើការដែរ ។

ង-មនុស្សដែលគេចាប់ឃុំឃាំងដោយគ្មានកំហុស

95. ជនដែលត្រូវគេចាប់ឃុំឃាំងខ្លួនដោយគ្មានកំហុស (និងច្បាប់រដ្ឋ) ត្រូវតែបានការទទួលថែរក្សាការពារតាមលំនាំនៃច្បាប់ ដែលបានចែងនៅក្នុងភាគីទីមួយ (ទាំងមូល) និងនៅក្នុងភាគីទីពីរ (ត្រង់ផ្នែកគ) រីឯច្បាប់ដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ៩ នៃកតិកាសញ្ញាតអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ ក៏យកមកអនុវត្តក្នុងករណីនេះបានដែរ ។ ចំពោះច្បាប់ដែលចែងនៅក្នុងភាគីទី ២ (ត្រង់ផ្នែកក) ក៏អាចយកទៅប្រើបានដែរ ឱ្យតែមានផលប្រយោជន៍ដល់ពួកជនជាំពូកនេះ ។